

Interreg

Co-funded by
the European Union

NEXT Hungary – Slovakia – Romania – Ukraine

Language APL

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

NYELVHASZNÁLATI KÉZIKÖNYV (UKRAJNA)

2025

**NYELVHASZNÁLATI
KÉZIKÖNYV
(UKRAJNA)**

NYELVHASZNÁLATI KÉZIKÖNYV (UKRAJNA)

A kiadvány a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont együttműködésével, a Kárpátaljai Magyar Főiskoláért Jótékonysági Alapítvány támogatásával jött létre.

A kiadvány a *Határokon átnyúló nyelvi akadálymentesítés a közéletben* c. projekt keretein belül valósul meg 2025. január 1. - 2025. december 31. között.

A PROJEKT SZÁMA: HUSKROUA/23/S/3.1/011

Beregszász, 2025. február 24.

Interreg

Co-funded by
the European Union

NEXT Hungary – Slovakia – Romania – Ukraine

Language APL

Tartalom

ELŐSZÓ	7
IDŐVONAL SPIRÁL A független Ukrajna kisebbségeire vonatkozó törvények folyamatos átalakulása 2024-ig	10
UKRAJNA TÖRVÉNYE Nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)	14
UKRAJNA TÖRVÉNYE „Ukrajna egyes törvényeinek módosításáról az Európa Tanács és annak szervei által a nemzeti kisebbségek (közösségek) jogainak egyes területeit illetően tett szakértői véleményének figyelembevételével kapcsolatosan”	33
MÓDSZERTAN Ukrajna nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek) nyelvhasználatára vonatkozóan azon településeken, amelyekben hagyományosan olyan személyek élnek, akik Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartoznak, vagy amelyekben ezen személyek a lakosság jelentős részét képezik.....	42
ELJÁRÁSREND azon települések jegyzékének meghatározásáról, amelyekben hagyományosan Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek élnek, illetve amelyekben ezen személyek a lakosság jelentős részét képezik.....	50
UKRAJNA TÖRVÉNYE – A médiáról (40–41. cikk).....	52

Magyar ételeket kínáló ukrán nyelvű reklámtábla Beregszászon

ELŐSZÓ

Ukrajna nyelvpolitikai helyzete sosem volt statikus, az országban a függetlenség elnyerése óta folyamatosan változó törvénykezések voltak életben, tükrözve az ország politikai helyzetét, társadalmi feszültségeit, geopolitikai orientációját, az aktuális krízishelyzeteket. Az elmúlt több, mint harminc évben tehát számos korszakot tekinthettünk már lezárultnak, s az állandó változás a legfőbb ismérve az állam területén érvényben lévő nyelvi jogi intézkedéseknek. Pontosan *emiatt tartottuk fontosnak, hogy az utóbbi évtizedek nyelvi jogokat érintő fontosabb jogszabályait egyszerű, áttekinthető, vázlatos formában összefoglaljuk*. Az ország európai integrációs törekvéseinek fényében, valamint intenzív diplomáciai egyeztetések után, 2022-ben született meg Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről) szóló törvénye, melyet követően számos módosítás és kiegészítés történt, nemcsak az említett törvény szövegében, de az eddig érvényben lévő egyéb, nemzeti kisebbségeket érintő jogszabályokat érintően is. Az említett változások vázlatos összefoglalása mellett fontosnak tartottuk a jelenleg érvényben lévő legfrissebb, kisebbségi nyelvhasználatot is érintő nemzetközi egyezmények, jogszabályok és törvénymódosítások ismertetését. A kiadvány második részében a 2022-es kisebbségi törvény teljes szövege, a jogszabály az Európa Tanács és annak szervei által tett szakértői véleményének figyelembevételével történő 2023-as módosítása, valamint a 2024-ben elfogadott nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvhasználatának módszertana, s az ehhez tartozó települések jegyzéke kapott helyet. Az említett szövegek az eredeti (ukrán) nyelven, valamint magyar fordításban olvashatók.

A független Ukrajna kisebbségeire vonatkozó törvényeinek folyamatos átalakulását hat korszakra bontva szemléltetjük: az 1989-es nyelvtörvény életbe lépését követő időszakról egészen napjainkig, 2025. februárjáig.

Az egyes nyelvpolitikai korszakokat az alábbiak szerint határoztuk meg:

1. Egyensúlyozó nyelvpolitika (1989–2003)

- 1989-ben megszületik az első ukrán nyelvtörvény, amely az ukránt nevezi meg egyetlen államnyelvként, de az orosz „a nemzetek közötti érintkezés nyelve”-ként nevezi meg.
- 1991-ben Ukrajna függetlenné vált.
- 1996-os alkotmány: Az ukrán hivatalos államnyelvi státusza megerősödött, de biztosították a kisebbségi nyelvek használatát is. Az orosz nyelvet az alaptörvény külön kiemeli és nevesíti a kisebbségi nyelvek között.

- Az örökölt kétnyelvűség megmaradása: Az ország egyes részein számos kisebbségi nyelv használata továbbra is széles körben elterjedt, különösen a médiában, az oktatásban és az üzleti életben, s természetesen a magánszférában.

2. „Narancsos” nyelvpolitika: az egyensúly felborul (2004–2010)

- A 2004-es narancsos forradalom utáni években Ukrajna nyelvpolitikájának legfontosabb célkitűzése az ukrán nyelv államnyelvi státusának gyakorlati érvényesítése volt.
- Az ukrán nyelv „az állami egység megerősítésének eszköze”.

3. A „Janukovics-éra”: az inga visszalendül (2010–2014)

- 2012-ben a Régiók Pártja új, az 1989-es jogszabályt felváltó nyelvtörvényt fogad el.
- Az oroszpártiként értékelt politikai erők által elfogadott nyelvtörvény nem kodifikálta Ukrajna *de facto* kétnyelvűségét, de engedélyezte, hogy egy-egy közigazgatási egységen belül a kisebbségi nyelvek regionális státuszt kapjanak és az államnyelv mellett hivatalos nyelvként használják őket, ha a lakosság legalább 10%-a használja az adott nyelvet anyanyelvként.

4. Háborús nyelvpolitika (2014–2019): Porosenko «Єдина країна – Єдина страна» [Az „Egységes ország” szlogen ukrán, illetve orosz nyelven] jelszavától az «Армія, мова, віра» [Hadsereg, nyelv, vallás] szlogenig

- A korszak meghatározó eseményei a (második) Majdan („Méltóság Forradalma”), a Krím orosz megszállása és a kelet-ukrajnai fegyveres konfliktus.
- Janukovics bukása után a parlament kezdeményezte a 2012-es nyelvtörvény eltörlését, de az elnök végül nem írta alá ezt a döntést, s az nem lépett hatályba.
- 2018-ban végül az Alkotmány helyezi hatályon kívül a 2012-es nyelvtörvényt, ám nem tartalmi, hanem 2012-ben történt elfogadásának formai, eljárásrendi hibái miatt.
- Az ukránosítás az oktatásban új lendületet kap a 2017-es oktatási kerettörvény elfogadásával.
- A Krím annektálása és az ország keleti részére kiterjedő fegyveres konfliktus miatt az ukrán nyelv szimbolikus szerepe megerősödött, a nemzeti identitás és ellenállás jelképe lett.

5. Az ukránosító nyelvpolitika folytatása a totális háború küszöbén (2019–2022)

- 2019-ben a parlament elfogadta az államnyelv védelméről szóló törvényt, amely szerint az ukrán az egyetlen hivatalos nyelv, és kötelezővé tették használatát a közélet fontosabb szegmenseiben:
 - Az állami intézményekben,
 - A médiában,
 - Az oktatásban,
 - A szolgáltatási szektorban.
- A sokáig váratott magára épp ebben az időszakban és végül 2022 decemberében elfogadták azt a kisebbségi törvényt, amely sajnos nem oldotta meg a kisebbség szemszögéből lényeges kérdésköröket.

6. Kompromisszumok az integráció reményében (2023–2024)

- A 2022. február 24-én Moszkva által elindított teljeskörű orosz invázió tovább erősítette az ukrán nyelv szimbolikus szerepét.
- 2023 végén és 2024-ben az ország európai integrációs törekvéseinek árnyékában, illetve nemzetközi nyomásra és a kisebbségi érdekképviselői szervekkel történő diplomáciai egyeztetéseket követően egyes törvények módosításra kerülnek.

Ukrajna nyelvpolitikája tehát folyamatosan változott az ország geopolitikai és belpolitikai helyzetének függvényében. Míg kezdetben, a függetlenség elnyerése utáni kezdeti időszakban a kisebbségi nyelvek jelentős szerepet kaptak, a 2014-es események után a törvénymódosítások egyre inkább az ukrán nyelv dominanciáját erősítették meg. A totális háború 2022-es kitörése után az ukránosítási folyamat még intenzívebbé vált: a kisebbségek és jogaik, nyelveik kérdése biztonságpolitikai problémává vált.

Ebben a kiadványban azokat a legfontosabb jogszabályokat gyűjtöttük egybe, amelyek jelenleg, 2025 elején meghatározzák, szabályozzák a kisebbségi nyelvek használatának rendjét Ukrajnában.

A Szerkesztők

[illegible]

A független Ukrajna kisebbségeire vonatkozó törvények folyamatos átalakulása 2024-ig

Első korszak

LL1989 – Ukrajna törvénye „Az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság nyelveiről”

Конституція1996 – Ukrajna Alkotmánya

FCNM1997 – Ukrajna ratifikálta a Keretegyezményt a nemzeti kisebbségek védelméről

ECRML1999 – Ukrajna először ratifikálja A Regionális vagy kisebbségi nyelvek európai kartáját

Ріш.1999 – Határozat az államnyelv kötelező használatáról az állami hatóságok és a helyi önkormányzati szervek, tisztségviselők, egyének, valamint az ukrainai közoktatási intézmények oktatási folyamatában.

Ріш.2000 – Alkotmánybíróságának határozata a Karta ratifikációs törvényének hatályon kívül helyezéséről

ECRML2003 – Ukrajna másodszor is ratifikálja A Regionális vagy kisebbségi nyelvek európai kartáját

ДП2003 – ÁLLAMI PROGRAM az ukrán nyelv fejlesztésére és működésére 2004–2010

Második korszak

Наказ2008 –Az ukrán nyelv oktatásának a nemzetiségi nyelven oktató iskolákban történő javítását célzó állami ágazati program 2008–2011. évekre

Указ2008 –Rendelet „Az ukrainai oktatás minőségének javítását célzó további intézkedésekről”

Концепція 2010 – Az állami nyelvpolitika koncepciója

Harmadik korszak

LL2012 –Ukrajna törvénye „Az állami nyelvpolitika alapjairól”

Negyedik korszak

ЗУВО2014 – Ukrajna törvénye a felsőoktatásról

ЗУДекон2015 – Dekommunizációs és deruszfikációs törvény: Az ukrainai kommunista és nemzetiszocialista (náci) totalitárius rendszerek elítéléséről és jelképek propagandájának betiltásáról

ЗУДЦ2015 – Ukrajna törvénye „Az állami szolgálatról”

ЗУО2017 – Ukrajna oktatási törvénye

ЗУІнф2017 – Ukrajna törvénye „Az audiovizuális (elektronikus) tömegtájékoztatás nyelvére vonatkozó egyes ukrainai törvények módosításáról

Ріш.2018 – LL2012 hatályon kívül helyezése: Ukrajna Alkotmánybíróságának határozata az ügyben 57 ukrán népképviselő alkotmányjogi beadványa alapján Ukrajna „Az államnyelvpolitika alapelveiről” szóló törvény Ukrajna alkotmányával való összhangjáról (alkotmányosságáról)]

СЛЛ2019 – Ukrajna törvénye „Az ukrán mint államnyelv működésének biztosításáról”

Ріш.2019 – Határozat Ukrajna oktatásáról szóló törvényének Ukrajna alkotmányának való megfeleléséről

Ötödik korszak

ЗУСО2020 – Ukrajna törvénye „Az átfogó általános középfokú oktatásról”

ЗУКН2021 – Ukrajna törvénye „Ukrajna őslakosairól”

ЗУНМ2022 – Ukrajna törvénye „Nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről).

Hatodik korszak

ЗУДепус2023 – Ukrajna törvénye „Az ukrainai orosz birodalmi politika propagandájának elítéléséről és betiltásáról, valamint a helynévadás dekolonizálásáról”

ЗУНМ2023.szept.23. – Ukrajna törvénye „Az ukrán nemzeti kisebbségekről (közösségekről) szóló ukrán törvény módosításáról az ukrainai nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogai és szabadságai végrehajtásának egyes kérdéseiről”

ЗУНМ2023.dec.9. – Ukrajna törvénye „Az Európa Tanács és szervei által a nemzeti kisebbségek (közösségek) jogaira vonatkozó szakértői értékelés figyelembevételével kapcsolatos egyes ukrainai törvények módosításáról bizonyos területeken”

ЗУАНГ2024 – Törvény az angol nyelv használatáról Ukrajnában

ЗУНМ2024.feb.9. – Az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveinek olyan településeken való használatának módszertanának jóváhagyásáról, ahol hagyományosan Ukrajna nemzeti kisebbségéhez (közösségéhez) tartozó személyek élnek, vagy ahol ezek a személyek, a nemzeti kisebbségek (közösségek) a lakosság jelentős részét teszik ki

ПНМ2024.feb.9. – Eljárás azon települések jegyzékének megállapítására, ahol Ukrajna nemzeti kisebbségéhez (közösségéhez) tartozó személyek hagyományosan élnek, vagy ahol ezek a személyek a lakosság jelentős részét alkotják

UKRAJNA TÖRVÉNYE

Nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)

(A Legfelsőbb Tanács Közlönye, 2023, 46. szám, 114 cikk)

{Az alábbi törvénymódosításokkal

2023.09.21-én kelt [3389-IX](#)

2023.12.08-án kelt [3504-IX](#)}

Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa,

- az ukrán nép – Ukrajna összes nemzetiségű állampolgára – érdekeiből kiindulva, egy szuverén, független, demokratikus, szociális, jogállam felépítésére vonatkozóan,
- Ukrajna Alkotmányán, Az Ukrajna nemzetiségeinek jogairól szóló nyilatkozaton, az Európa Tanács Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keret-egyezményének, a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának, az Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek jogairól szóló egyéb nemzetközi szerződések rendelkezései alapján, amelyek kötelező erejére Ukrajna Legfelső Tanácsa beleegyezését adta,
- törekedve az ukrainai nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó valamennyi személy jogainak érvényesüléséhez és védelméhez szükséges megfelelő feltételek megteremtésére, nyelvi, kulturális, etnikai, vallási identitásuk megőrzésére és fejlesztésére, az ukrán társadalom részeként való teljes körű fejlődés biztosítására,
- a kulturális sokszínűséget tiszteletben tartva és a kultúrák közötti párbeszédet ösztönözve az Ukrajna területén élő valamennyi személy közötti kölcsönös megértés, kölcsönös tisztelet és együttműködés fejlesztése céljából, etnikai, kulturális, nyelvi vagy vallási hovatartozástól függetlenül,
- biztosítva az ukrán állampolgárok egyenlőségét etnikai származásra való tekintet nélkül,
- megszilárdítva az ukrán nemzetet,
- elfogadja ezt a törvényt annak érdekében, hogy meghatározza az Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek jogai és szabadságai gyakorlásának biztosításával kapcsolatos társadalmi viszonyok sajátosságait.

I. szakasz. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. cikk. Fogalommeghatározás

1. A jelen Törvény kifejezései az alábbi értelemben használatosak:

1) Ukrajna nemzeti kisebbsége (közössége) (a továbbiakban – nemzeti kisebbség (közösség) – ukrán állampolgárok állandó [megállapodott, stabil, szilárd]

csoportja, melynek tagjai nem etnikai ukránok, Ukrajna területén, annak nemzetközileg elismert államhatárai között élnek, s akiket közös etnikai, kulturális, történelmi, nyelvi és/vagy vallási ismérvek egyesítenek, tudatában vannak e csoporthoz való tartozásuknak, akik nyelvi, kulturális, vallási önazonosságuk megőrzésére és fejlesztésére törekednek.

A nemzeti kisebbségek (közösségek) az ukrán társadalom elválaszthatatlan, integrált és szerves részei.

2) település, amelyben hagyományosan élnek nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek – falu, község, város, amelyben az adott nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek, az adott időszakok hivatalos állami statisztikai adatai szerint az elmúlt 100 év során folyamatosan élnek, és a teljes lakosság nem kevesebb mint 10%-át alkotják a vonatkozó adat összegyűjtésének vagy kézhezvételének idején.

A településen való folyamatos tartózkodás követelménye nem vonatkozik azokra a személyekre, akiket deportáltak vagy nemzetiségi alapú népirtás áldozatai lettek, valamint azokra a személyekre, akik fegyveres konfliktus, ideiglenes meg szállás következtében vagy annak negatív következményeinek elkerülése érdekében hagyták el lakóhelyüket;

3) olyan település, ahol a nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek a lakosság jelentős részét alkotják – olyan község, település, város, amelyben az adott nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek a hivatalos állami statisztikai adatok szerint a teljes lakosság több mint 15 százalékát teszik ki a vonatkozó adat összegyűjtésének vagy kézhezvételének idején.

2. cikk. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogállására vonatkozó jogszabályok

1. A nemzeti kisebbségek (közösségek) jogállására vonatkozó jogszabályokat Ukrajna Alkotmánya, jelen Törvény, Ukrajna egyéb törvényei, valamint Ukrajna azon nemzetközi szerződései alkotják, melyeket Ukrajna Legfelső Tanácsa kötelező érvényűként hagyott jóvá.

2. Amennyiben Ukrajna nemzetközi szerződése, melyet Ukrajna Legfelső Tanácsa kötelező érvényűként hagyott jóvá, a jelen Törvényben foglaltaktól eltérő szabályokat állapít meg, akkor a nemzetközi szerződés szabályait alkalmazzák.

3. cikk. Állami garanciák a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó ukrán állampolgárok jogainak megvalósulása és/vagy védelme terén

1. Az állam garantálja Ukrajna a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó állampolgárainak (a továbbiakban: nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek) a jelen törvény 5. cikkében meghatározott jogokat.

2. Az állami integrációs politika megvalósulása magában foglalja a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek akaratuk ellenére történő

asszimilációjának politikájától és gyakorlatától való tartózkodást, valamint ezen személyek védelmét az ilyen asszimilációt célzó bármilyen cselekményektől.

3. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek részére az állam, a törvénynek megfelelően garantálja jogaik, szabadságaik és törvény által szavatolt érdekeik védelmét.

4. Az állam, figyelembe véve a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek konkrét helyzetét, intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy a gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális élet területén teljes és tényleges egyenlőséget valósítson meg a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek és a lakosság többségéhez tartozó személyek között.

4. cikk. A diszkrimináció tilalma

1. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek a törvény előtt egyenlők és egyenlő jogi védelemre jogosultak.

2. Tilos a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek bármilyen közvetlen vagy közvetett diszkriminációja.

Nem minősülnek diszkriminációnak azok a cselekmények, amelyeknek jogos, objektíven megalapozott célja van, és a nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak gyakorlása lehetőségeiben fennálló jogi vagy ténybeli egyenlőtlenségek megszüntetésére irányulnak.

II. szakasz. A NEMZETI KISEBBSÉGEKHEZ (KÖZÖSSÉGEKHEZ)

TARTOZÓ SZEMÉLYEK JOGAI ÉS SZABADSÁGAI

5. cikk. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogai és szabadságai

1. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó ukrán állampolgárok számára etnikai származásuktól függetlenül garantáltak az Ukrajna Alkotmányában meghatározott egyenlő polgári, politikai, szociális, gazdasági és kulturális jogok és szabadságok.

2. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személynek joga van továbbá:

- 1) önazonossága kifejezésére;
- 2) az egyesülésre és a békés gyülekezés szabadságára;
- 3) a véleménynyilvánítás és meggyőződés, a gondolat, a szólás, a lelkiismereti és vallásszabadságra;
- 4) a politikai, gazdasági és társadalmi életben való részvételre;
- 5) a nemzeti kisebbség (közösség) nyelvének használatára;
- 6) az oktatásra, nevezetesen a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvén;
- 7) a nemzeti kisebbség (közösség) kulturális önazonosságának megőrzésére.

3. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jelen cikk 2. részében meghatározott jogainak felsorolása nem kimerítő. Az ilyen személyeket Ukrajna törvényei szabadság- és más jogokkal is felruházhatják.

4. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személy Ukrajna területén egyénileg, illetve más, a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyekkel közösen is gyakorolhatja a jelen törvény által biztosított jogokat és élvezheti a szabadságot.

5. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személy köteles betartani Ukrajna Alkotmányát és törvényeit, védelmezni állami szuverenitását és területi integritását, tiszteletben tartani az ukrán nemzet, Ukrajna minden nemzeti kisebbségének (közösségének) és őshonos népének nyelvét, kultúráját, hagyományait, szokásait és vallási önazonosságát, valamint elősegíteni a nemzeti kisebbség (közösség) integrációját az ukrán társadalomba.

6. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogai és szabadságai a törvénynek megfelelően korlátozhatók a nemzetsbiztonság érdekében, a területi integritás és a közrend biztosítására, a zavargások vagy bűncselekmények megelőzésére, a közegészségügy védelmére, más személyek jogainak és szabadságainak védelmére, ha az ilyen korlátozás a demokratikus társadalomban szükséges.

A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak védelme és/vagy gyakorlása során tilos népszerűsíteni vagy propagálni a terrorista (agresszor) állam és szervei, az orosz náci totalitárius rezsim, az orosz náci totalitárius rezsim katonai inváziójának jelképeit, a terrorista (agresszor) állam hatóságairól és cselekedeteiről pozitív imázst kialakítani, ami igazolja vagy elismeri az Orosz Föderáció, mint terrorista állam fegyveres agressziójának jogosságát, Ukrajna területének megszállását.

6. cikk. Az önazonossághoz való jog

1. Ukrajna minden állampolgárának, aki valamely nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozik, joga van szabadon eldönteni, hogy egy kisebbséghez (közösséghez), vagy több nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozónak tekinti magát, s az ebből fakadó döntése, vagy a jogok gyakorlása nem lehet az illető kárára. Senkit nem lehet arra kényszeríteni, hogy egy nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozónak nyilvánítsa magát. Amennyiben valakinek igénye merül fel a nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek számára biztosított jogok gyakorlására, akkor elegendő kifejezni e jogok gyakorlásának szándékát.

2. Ukrajna állampolgárainak bármilyen formában történő kényszerítése hovatarozásuk elismerése, illetve nemzeti kisebbségekhez (közösséghez) való tartozásuk megtagadása vagy megváltoztatása céljából tilos.

3. Ukrajna minden állampolgárának joga van családnévéhez, utónevéhez és apai nevéhez, figyelembe véve annak a nemzeti kisebbségnek (közösségnek) a szokásait, amelyhez az illető tartozik.

Ha annak a nemzeti kisebbségnek (közösségnek) a hagyományai szerint, amelyhez az adott személy tartozik nem tartják a név részének a vezetéknévet vagy az apai nevet, írásos kérvény alapján a személyazonosságot, az ukrán állampolgárságot vagy a személy különleges státuszát igazoló okiratokban csak a név kerül feltüntetésre, az anyakönyvi kivonatban pedig az apa és az anya neve.

Ukrajna állampolgárainak jogában áll visszaállítani nemzeti vezetéknévüket, keresztnévüket és apai nevüket a meghatározott eljárás szerint.

7. cikk. Az egyesülési és a békés gyülekezés szabadsága

1. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személy, a törvénynek megfelelően, jogosult a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesüléseinek létrehozásában és tevékenységében való részvételre, a békés gyülekezésre saját jogainak és szabadságainak megvalósulása és védelme, társadalmi, többek között gazdasági, szociális, kulturális, nyelvi, ökológiai és más igényeinek kielégítésére, személyének az ukrán társadalomba való integrálására.

2. A nemzeti közösséghez tartozó személy részvétele vagy részvételének hiánya egy nemzeti közösség társadalmi egyesülésében nem lehet alapja az adott személynek Ukrajna Alkotmányában és törvényeiben foglalt jogai és szabadságai korlátozásának.

8. cikk. A véleménynyilvánítás és meggyőződés, a gondolat, a szólás, a lelkiismereti és vallási szabadsága

1. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személynek joga van a véleménynyilvánítás és meggyőződés, a gondolat, a szólás, a lelkiismereti és vallás-szabadságára ezek kifejezésére.

A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személynek joga van saját nemzeti kisebbsége (közössége) nyelvén az információ szabad gyűjtésére, megőrzésére, felhasználására és terjesztésére szóban, írásban vagy egyéb módon.

2. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személy gyakorolhat bármilyen vallást vagy nem gyakorolhat egyetlen vallást sem, akadályoztatás nélkül egyénileg vagy kollektíve vallási kultikus és rituális szertartásokat tarthat, vallási tevékenységet folytathat, a törvényben meghatározott rendben vallási szervezeteket hozhat létre.

9. cikk. Részvétel a politikai, gazdasági és szociális életben

1. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyeknek joguk van részt venni a választásokon és referendumokon, szabadon választani és választottnak lenni az állami és helyi önkormányzati szervekbe, egyenlő hozzáféréssel rendelkeznek az állami szolgálatokhoz és a helyi önkormányzatokban való szolgálat-

hoz, valamint jogosultak az egyenlő jogú részvételre az ország gazdasági és szociális életében, többek között azokban a kérdésekben is, melyek arra a nemzeti kisebbség (közösség) kultúrájának, hagyományainak és önazonosságának a megőrzésével és népszerűsítésével kapcsolatosak, melyhez ők tartoznak.

2. Az állam megteremti a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek hatékony részvételéhez szükséges feltételeket a társadalmi és gazdasági életben, valamint az állami ügyek intézésében.

10. cikk. Jog a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvének használatára

1. Minden nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személynek joga van a saját nemzeti kisebbsége (közössége) nyelvének szabad és akadálytalan használatára magán- és nyilvános érintkezésben, szóbeli és írásbeli formában, olyan kerekasztalok között, melyek nem ellentétesek a törvénnyel.

2. Az olyan nyilvános rendezvények (gyűlések, konferenciák, meetingek, kiállítások, tanfolyamok, szemináriumok, képzések, megbeszélések, fórumok, egyéb nyilvános rendezvények), melyeket a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek számára szerveznek, megtarthatók az adott nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvén.

3. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek által szervezett és tartott, illetve a nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek számára szervezett és tartott kulturális, művészeti, szórakoztató vagy látványrendezvény megtartható az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén. Az ilyen rendezvények konferálása az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén történhet. Legalább 20 látogató (néző) kérésére az ilyen rendezvény szervezője biztosítja a konferálás szinkron vagy folyamatos államnyelven való tolmácsolását, amennyiben az erre irányuló kérés a rendezvény kezdete előtt 72 óránál nem később érkezett.

E törvény alkalmazásában konferálásnak minősül a kulturális, művészeti, szórakoztató és látványrendezvény programjának vezetéséhez kapcsolódó fellépés, beleértve az ilyen rendezvény részeinek bejelentését és magyarázattal kíséretét.

A szervezők döntése szerint a kulturális, művészeti és látványrendezvényekről szóló plakátok és egyéb információs anyagok az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén is dublizálhatók [az ukrán államnyelv mellett feltüntetetté], Ukrajna Törvénye „Az ukrán, mint államnyelv alkalmazásának biztosításáról” 23. cikke harmadik, ötödik részében foglaltak figyelembevételével [nem írható nagyobb betűvel, és a nem ukrán szöveget az ukrán alatt, illetve attól jobbra lehet elhelyezni].

4. A tömeg tájékoztatási eszközökben (médiában) a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelve a törvénynek megfelelően használható. [Államny. Törv. 25. cikk. 5. rész: angol, krími tatár és az EU hivatalos nyelvein megjelenő kiadványok nem esnek nyelvi korlátozás alá].

A nemzeti kisebbségeknek joguk van a törvénynek megfelelően létrehozni saját tömegtájékoztatási eszközeiket.

5. A nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvén az állami és/vagy helyi költségvetés terhére megjelent kiadványokra nem vonatkozik „Az ukrán, mint államnyelv alkalmazásának biztosításáról” című törvény 26. cikke negyedik részének első bekezdésében előírt követelmény [a kiadó köteles a naptári év folyamán termékeinek legalább 50%-át államnyelven kiadni].

A nemzeti kisebbségek (közösségek) jogainak érvényesítésére létrehozott szakosodott könyvesboltokra nem vonatkoznak „Az ukrán, mint államnyelv alkalmazásának biztosításáról” című törvény 26. cikke ötödik részének első bekezdésében foglalt követelmények [a könyvesbolt kínálata legalább 50%-át ukrán nyelvű kiadványoknak kell kitenniük].

[A nemzeti kisebbségek (közösségek) jogainak érvényesítésére létrehozott szakkönyvtárház olyan kiadói termékek és nyomtatott sajtótermékek értékesítésére szakosodott üzlet, amelyet a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek kultúrával, nyelvvel, történelemmel és az adott nemzeti kisebbség (közösség) egyéb érdekeivel kapcsolatos igényeinek és érdekeinek kielégítésére hoztak létre. A nemzeti kisebbségek (közösségek) jogainak gyakorlására létrehozott szakosodott könyvesboltok létrehozásának és működésének rendjét az információs és kiadói szférában az állami politika kialakításáért felelős központi végrehajtó szerv határozza meg.]

6. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személy kérésére az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvét lehet használni, ha ez a nyelv a felek számára érthető, a következőkre vonatkozóan:

- 1) a sürgősségi orvosi ellátás nyújtása;
- 2) segítségnyújtás és védelem nyújtása, ha az ilyen személy családon belüli erőszak áldozata;
- 3) az idősek otthonában történő gondozás nyújtása.

7. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek által hagyományosan lakott településeken, vagy amelyeken az ilyen személyek a lakosság jelentős részét alkotják, a helyi önkormányzati szervek, kommunális vállalatok hivatalos megnevezéseit államnyelven feltüntető névtáblák feliratai, az adott községi, nagyközségi, városi tanács döntésének megfelelően, dublírozhatóak [az ukrán államnyelv mellett feltüntethetőek] a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvén is, az ilyen feliratot jobb oldalon, vagy alul kell elhelyezni.

8. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek által hagyományosan lakott településeken, vagy amelyekben az ilyen személyek a lakosság jelentős részét alkotják, az általánosan tájékoztató információ (hirdetmények, különösen azok, amelyek szerződéskötésre vonatkozó nyilvános ajánlatot tartal-

maznak, cégtáblák, irányjelzők, tájékoztatók, feliratok és egyéb nyilvánosan közzétett szöveges, vizuális és hanginformációk, amelyeket árukkal, munkálatokkal, szolgáltatásokkal, bizonyos gazdasági egységekkel, tisztviselőkkel, a vállalkozások vagy a hatóságok tisztviselőivel, helyi önkormányzatok tisztviselőivel kapcsolatos korlátlan számú személy tájékoztatásra szánnak) az adott községi, nagyközségi, városi tanács döntésének megfelelően dublirozzák [az ukrán államnyelv mellett feltüntethetik] a nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén is.

9. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek által hagyományosan lakott településeken, vagy amelyekben az ilyen személyek a lakosság jelentős részét alkotják, megengedett a választási kampányanyagok terjesztése az adott nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvén és államnyelven dublirozva, az ukrán elnökválasztáson, az ukrán parlamenti képviselők választásán és a helyi választásokon.

10. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek által hagyományosan lakott településeken, vagy amelyekben az ilyen személyek a lakosság jelentős részét alkotják, a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelve használatának sajátosságait [lehetőségeit], különösen, de nem kizárólag, bármilyen topográfiai tájékoztatás, a hatóságokkal való kommunikáció, az ilyen személyek kérésére, és amennyiben az ilyen kérés valós igényeknek felel meg, az Ukrajna Miniszteri Kabinetje által jóváhagyott módszertan állapítja meg.

A módszertannak biztosítania kell a következők lehetőségét:

1) a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek az államnyelv mellett az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvét is használhassák a helyi végrehajtó hatóságokkal és helyi önkormányzati szervekkel, valamint azok tisztviselőivel való kapcsolattartás során, amelyek olyan településeken működnek, amelyekben hagyományosan nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek élnek, vagy ahol ezek a személyek a lakosság jelentős részét teszik ki;

2) a helyi végrehajtó hatóságok és helyi önkormányzati szervek, valamint azok tisztviselői által, akik tevékenységüket olyan településeken végzik, amelyekben hagyományosan nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek élnek, vagy amelyekben az ilyen személyek a lakosság jelentős részét alkotják, az ilyen szerv határozata alapján az államnyelv mellett az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvének használatát a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyekkel való kapcsolatokban;

3) egyéb, kizárólag az Európa Tanács Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezményének és a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának alapvető rendelkezésein alapuló intézkedések meghozatala.

11. A hagyományosan nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek által lakott településeken, vagy amelyekben az ilyen személyek a lakosság jelentős részét teszik ki, megengedett a belső és külső reklámok terjesztése az adott

nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein, az államnyelven történő kötelező dublirózás [az ukrán államnyelv mellett feltüntetése] mellett. Az államnyelven dublirózott szöveg vissza kell, hogy adja a dublirózott reklám tartalmát és nem készülhet kisebb betűmérettel, mint a dublirózott reklám szövege.

A feliratok dublirózásának követelménye nem kötelező az áruk, a törvény által védett védjegyek (árúk és szolgáltatások védjegyei) és az üzleti megnevezések esetében.

A helyi audio és audiovizuális tömegtájékoztatási eszközökben (médiában) megengedett a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein készült reklám terjesztése, ugyanakkor az audiovizuális tömegtájékoztatási eszközökben (médiában) az ilyen reklámot államnyelven feliratozzák.

A szellemi tulajdonjogok tárgyait Ukrajna A reklámról szóló törvénye 6. cikkének második részében meghatározott követelményekkel összhangban kell reklámozni.

12. Az azon jegyzék és azon települések listájának meghatározására vonatkozó eljárást, amelyekben hagyományosan nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek élnek, vagy amelyekben az ilyen személyek a lakosság jelentős részét teszik ki, Ukrajna Miniszteri Kabinetje hagyja jóvá.

13. Ukrajna Legfelső Tanácsa emberi jogi biztosa Ukrajna Alkotmánya és Ukrajna Legfelső Tanácsának emberi jogi biztosáról szóló törvénye által számára biztosított jogkörén belül parlamenti ellenőrzést gyakorol a kisebbségek (nemzeti közösségek) nyelvhasználatához való jogának betartása felett.

14. A jelen cikk második, harmadik, ötödik, hetedik, tizenegyedik, tizenharmadik részének rendelkezései azon ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveire vonatkoznak, amelyek az Európai Unió hivatalos nyelvei közé tartoznak, azon nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveire, amelyekre a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának rendelkezései vonatkoznak, vagy az Ukrajna a Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának ratifikálásáról szóló törvénye szerinti kisebbségek nyelveire, kivéve azon nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveit, amelyek Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa által agresszor államként vagy megszálló államként elismert állam állami (hivatalos) nyelve.

11. cikk. Az oktatáshoz való jog

1. A nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelve az oktatási folyamatban való alkalmazásának sajátosságait [lehetőségeit] Ukrajna Törvénye „Az oktatásról” és e terület speciális törvényei határozzák meg.

2. Az állam elősegíti a pedagógiai és tudományos-pedagógiai dolgozók képzését és továbbképzését a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvén.

3. Az állam garantálja a tankönyvek (beleértve az elektronikus tankönyveket is), kézikönyvek ingyenes biztosítását a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó, teljes általános középfokú oktatásban részt vevő tanulók és a pedagógiai

dolgozók számára az Ukrajna Miniszteri Kabinetje által meghatározott eljárásnak megfelelően.

4. Azoknak a magán oktatási intézményeknek, melyek természetes és/vagy jogi személyek költségén biztosítanak teljes általános közép fokú oktatást, ideértve a nemzeti kulturális szervezetek és a nemzetiségi kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek által alapítottakat is, joguk van az oktatási folyamat nyelvének szabad megválasztására (azon oktatási intézmények kivételével, melyek publikus [költségvetési] pénzeket kapnak), és kötelesek biztosítani, hogy a tanulók az állami normáknak megfelelően elsajátítsák az államnyelvet.

12. cikk. Jog a nemzeti kisebbségek (közösségek) kulturális önazonosságának megőrzésére

1. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyeknek joguk van:

1) megőrizni és fejleszteni nyelvi, kulturális és vallási önazonosságukat, hagyományait és szokásait, felhasználni kulturális örökségük vívmányait, megőrizni és gyarapítani kulturális örökségüket;

2) történelmükkel és kultúrájukkal kapcsolatos események méltatására (ünneplésére).

2. Az állam elősegíti és támogatja:

1) a nemzeti kisebbségek (közösségek) történelmi emlékhelyeinek azonosítását és rendezését, biztosítja az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) kulturális örökségének védelmét. A nemzeti kisebbségek (közösségek) Ukrajna területén található történelmi, kulturális és vallási emlékei az ukrán nemzeti kultúra részét képezik;

2) a nemzeti kisebbségek (közösségek) történelmének és kultúrájának tanulmányozását;

3) a nemzeti kisebbségek (közösségek) kulturális és művészeti rendezvényeinek megtartását.

3. Az állam biztosítja, hogy a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek tanulmányozzák Ukrajna történelmét és kultúráját.

III. szakasz. AZ ÁLLAMI POLITIKA A NEMZETI KISEBBSÉGEK (KÖZÖSSÉGEK) TERÉN

13.cikk Állami politika a nemzeti kisebbségek (közösségek) terén

1. Az állami politika szándéka [célkitűzése] a nemzeti kisebbségek (közösségek) terén:

1) a nemzeti kisebbségek (közösségek) etnikai, kulturális, nyelvi és vallási önazonossága fejlesztésének elősegítése;

2) a nemzeti kisebbségeknek (közösségeknek) az ukrán társadalomba való integrálása az emberi és állampolgári jogok és szabadságok elismerése alapján;

3) az ukrán társadalomban az etnikumok közötti tolerancia és kölcsönös tisztelet normáinak megerősítése;

4) az általános nemzeti egység megerősítése és az ukrán társadalom multi-kulturalizmusának biztosítása;

5) a nemzeti kisebbségek (közösségek) veszélyeztetett nyelveinek állami támogatása. Az ilyen nyelvek jegyzékét Ukrajna Miniszteri Kabinetje hagyja jóvá a nemzetközi szabványok alapján.

2. Az állami politika a nemzeti kisebbségek (közösségek) terén az alábbi elvekre támaszkodik:

1) a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak védelme, mint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmének szerves része;

2) a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek diszkriminációjának tilalma;

3) a nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személynek a nemzeti kisebbséghez (közösséghez) való tartozásának szabad megválasztásához és szabad visszaállításához, önazonosságának és identitásának kifejezéséhez való jogának elismerése;

4) a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogai és érdekei szabad megvalósulásának biztosítása etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitásuk megőrzése és fejlesztése érdekében;

5) a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek inkluzív bevonása, többek között társadalmi egyesüléseiken keresztül is, a nemzeti kisebbségekkel (közösségekkel) kapcsolatos állami politika kialakításába és megvalósításába a kormányzás minden szintjén;

6) a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek integrációja az ukrán társadalomba az emberi és állampolgári jogok és szabadságok elismerése alapján;

7) a nemzeti kisebbségek (közösségek) erőszakos asszimilációjának megelőzése;

8) az idegengyűlölet megnyilvánulásai, faji, etnikai, vallási ellenségeskedés szítása elleni fellépés;

9) az etnikumok közötti konfliktusok megelőzése, a nemzeti kisebbségeknek (közösségeknek) más államok általi felhasználása a lakóhelyük autonomizálása és Ukrajna dezintegrációja érdekében;

10) kölcsönös tisztelet, kölcsönös megértés és együttműködés Ukrajna területén élő valamennyi személy között, függetlenül etnikai, kulturális, nyelvi vagy vallási önazonosságtól és identitástól.

3. Az állam a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak védelmét és érvényesülését az állampolitika terén tett

olyan intézkedésekkel garantálja, amelyek az ő önazonosságuk és identitásuk megőrzésére, támogatására és fejlesztésére, valamint az ukrán társadalomba való integrációjukra irányulnak.

14. cikk. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak megvalósításával kapcsolatos intézkedések finanszírozása

1. A nemzeti kisebbségek (közösségek) jogainak és szabadságainak megvalósítására irányuló intézkedések végrehajtásának biztosításához szükséges kiadások Ukrajna állami költségvetése terhére külön költségvetési program szerint, a helyi költségvetésekből és a törvény által nem tiltott egyéb forrásokból történnek.

2. A nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesülési programjaik (projektjeik, rendezvényeik) végrehajtására, pályázati alapokon Ukrajna állami költségvetése, helyi költségvetések terhére pénzbeli támogatásban részesülhetnek, az Ukrajna Miniszteri Kabinetje által meghatározott rendben.

15. cikk. A nemzeti kisebbségekkel (közösségekkel) kapcsolatos állami politika alakítását és megvalósítását biztosító központi végrehajtó hatalmi szerv hatáskörei

1. A végrehajtó hatalom központi szerve, amely biztosítja az állami politika alakítását és megvalósítását a nemzeti kisebbségek (közösségek) terén:

1) egységesíti a nemzeti kisebbségekkel (közösségekkel) kapcsolatos jogszabályok alkalmazásának gyakorlatát, javaslatokat tesz a jogszabályok és más normatív előírások tökéletesítésére;

2) a nemzeti kisebbségek (közösségek) terén, a törvény által meghatározott keretek között gondoskodik a normatív jogalkotásról;

3) ellenőrzi a nemzeti kisebbségekkel (közösségekkel) kapcsolatos jogszabályok betartását, többek között figyelemmel kíséri e területen Ukrajna nemzetközi kötelezettségeinek végrehajtását;

4) statisztikai információkat gyűjt és elemez az Ukrajnában működő nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesületei számáról és típusairól;

5) intézkedéseket fogyanatosít a nemzeti kisebbségek (közösségek) identitásának megőrzése, fejlesztése, kulturális, nyelvi, információs és egyéb igényeik kielégítésére;

6) együttműködik a végrehajtó hatalom központi és helyi szerveivel, valamint a helyi önkormányzati szervekkel a nemzeti kisebbségek (közösségek) terén;

7) konzultációt folytat a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesüléseinek képviselőinek részvételével a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek törvényben meghatározott jogaival és szabadságaival kapcsolatos kérdésekben;

8) figyelemmel kíséri a hatáskörébe tartozó nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesüléseinek tevékenységét;

9) szervezi a nemzeti kisebbségek (közösségek) terén végzett tudományos kutatásokat, valamint kapcsolatot tart a hazai és külföldi kutatóintézetekkel, oktatási intézményekkel az ilyen kutatások végzésével kapcsolatos tapasztalatcsere céljából;

10) kapcsolatot létesít és tart fenn külföldi államok illetékes szerveivel, amelyek hatáskörébe tartozik a nemzeti kisebbségekkel (közösségekkel) kapcsolatos politika megvalósítása;

11) elősegíti Ukrajna nemzetközi együttműködésének kiterjesztését más államokkal a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak érvényesítése terén;

12) gyakorolja a törvényben meghatározott egyéb hatásköröket.

2. A végrehajtó hatalom központi szerve biztosítja a nemzeti kisebbségekkel (közösségekkel) kapcsolatos állami politika alakítását és megvalósítását, a végrehajtó hatalom központi szerveiről szóló Ukrajna Törvényének megfelelően konzultatív-tanácsadó testületet hoz létre, amelybe helyet kapnak a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesületeinek képviselői, valamint, szükség esetén, egyéb állandó vagy ideiglenes konzultatív és tanácsadó testületeket is létrehozhat.

16. cikk. A Krími Autonóm Köztársaság Minisztertanácsának, a helyi végrehajtó szervek hatáskörei az állami politika megvalósításában a nemzeti kisebbség (közösségek) terén

1. A Krími Autonóm Köztársaság Minisztertanácsa és a helyi állami közigazgatási szervek hatáskörük keretein belül biztosítják Ukrajna jogszabályainak, többek között a nemzeti kisebbségek (közösségek) nemzeti-kulturális fejlesztésével kapcsolatos állami és regionális programok végrehajtását.

Az első bekezdésben vázolt feladatok végrehajtása céljából a Krími Autonóm Köztársaság Minisztertanácsa, a helyi állami közigazgatások, szükség esetén, a nemzeti kisebbségek (közösségek) ügyeivel foglalkozó strukturális alegységeket hozhatnak létre.

17. cikk. A helyi önkormányzati szervek hatáskörei a nemzeti kisebbségekkel (közösségekkel) kapcsolatos állami politika megvalósítása terén

1. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak megvalósítása érdekében a helyi önkormányzatok:

1) a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesülései, nemzeti-kulturális szervezetei tevékenységének támogatásával elősegítik a nemzeti kisebbségek (közösségek) kultúrájának és etnikai identitásának megőrzését és fejlesztését;

2) a területi közösségek, járások, régiók társadalmi-gazdasági és kulturális fejlesztésének tervezését az ilyen személyek etnikai, kulturális és egyéb szükségletei,

valamint identitásuk megőrzése és fejlesztése, a jogaik és szabadságaik védelme szükségességének figyelembevételével végzik;

3) gyakorolják a törvényben meghatározott egyéb jogköröket.

18. cikk. A nemzeti kisebbségek (közösségek) kérdéseivel foglalkozó tanácsadó testületek

1. A nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek jelen törvényben biztosított jogai és szabadságai érvényesítésének figyelembevétele céljából, hatáskörük gyakorlása során, a helyi államigazgatási szervek, önkormányzati szervek, ezek tisztségviselői a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesülései kezdeményezésére konzultatív, tanácsadó, más kiegészítő testületeket (a továbbiakban: nemzeti kisebbségek (közösségek) kérdéseivel foglalkozó tanácsadó testületek) hozhatnak létre, amelyeknek tagjai a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesüléseinek képviselői.

2. Létrehozásuk esetén, a nemzeti kisebbségek (közösségek) kérdéseivel foglalkozó tanácsadó testületekben megtárgyalásra kerülnek a helyi államigazgatási szervek, önkormányzati szervek, ezek tisztségviselői azon határozatainak [döntéseinek] tervezetei, melyek kapcsolatosak a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyeknek e Törvényben meghatározott jogai és szabadságai megvalósításával.

A nemzeti kisebbségek (közösségek) kérdéseivel foglalkozó tanácsadó testületek ajánlásai és észrevételei javaslattétel jellegűek, és mint ilyenek, kötelezően megvizsgálandók [megtárgyalandók] az adott szervek és tisztségviselők által. A helyi államigazgatási szervek, önkormányzati szervek, ezek tisztségviselői kötelesek tájékoztatni az adott nemzeti kisebbségek (közösségek) kérdéseivel foglalkozó tanácsadó testületet a benyújtott ajánlások megvizsgálásának eredményéről ezek kézhezvételétől számított tíznapos határidőn belül.

3. A nemzeti kisebbségek (közösségek) kérdéseivel foglalkozó tanácsadó testületek létrehozásának rendjét, tevékenységük főbb irányait és formáit a nemzeti kisebbségek (közösségek) kérdéseivel foglalkozó tanácsadó testületekről szóló Szabályzat írja elő, melyeket az adott helyi állami közigazgatás, helyi önkormányzati szerv hagy jóvá.

19. cikk. A nemzeti kisebbségek (közösségek) központja

1. A Krími Autonóm Köztársaság Miniszteri Kabinetje, a megyei, a Kijev és Szevasztopol városi államigazgatási szervek a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesülései kezdeményezésére létrehozzák az adott közigazgatási-területi egység Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központját (a továbbiakban: Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központja), melynek intézményi és műszaki feltételeket kell biztosítania a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek kulturális szükségleteinek kielégítéséhez, az egyenlőség és a befogadó

hozzáférés alapján. A Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központja létrehozásának és működésének rendjét a központi végrehajtó hatalomnak az a szerve határozza meg, amelyik ellátja a nemzeti kisebbségek (közösségek) terén az állami politika alakításának és megvalósulásának feladatait.

2. A Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központjának fő feladatai a következők:

1) a nemzeti kisebbségek (közösségek) hagyományos kultúrájának és szellemi kulturális örökségének támogatása és megőrzése, az identitásuk teljes körű feltárásához szükséges feltételek megteremtése, nyelvük, kultúrájuk, népi hagyományaik megőrzése;

2) tájékoztatási, tanácsadási és szervezési támogatás nyújtása a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesüléseinek;

3) a nemzeti egység erősítését és az ukrán társadalom konszolidációját célzó rendezvények lebonyolítása, a régió nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek) társadalmi egyesülései közötti kulturális kapcsolatok elmélyítése;

4) kölcsönhatás az állami szervekkel és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzeti kisebbségek (közösségek) jogainak védelmével kapcsolatos sürgős kérdések megoldása érdekében.

3. A Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központjának fő funkciói a következők:

1) kulturális fejlesztési intézkedések és programok kidolgozása és végrehajtása, valamint a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó valamennyi személy jogai érvényesülésének biztosítása;

2) módszertani, információs és szervezési segítségnyújtás a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesüléseinek, nemzeti kulturális egyesületeinek egyenlő feltételek mentén, kulturális és művészeti rendezvények (fesztiválok, versenyek, koncertek, nemzeti kultúrák napjai, népművészeti szemle, ipar- és képzőművészeti kiállítások stb.) szervezésében és lebonyolításában;

3) a nemzeti kisebbségek (közösségek) ukrán társadalomba való integrációját célzó tájékoztató és kulturális- ismeretterjesztő rendezvények rendszeres lebonyolítása;

4) rendezvények szervezése és lebonyolítása azon a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek emlékének megőrkítésére, akik részt vettek Ukrajna függetlenségének, szuverenitásának és területi integritásának megvédésében, az Orosz Föderáció Ukrajna elleni fegyveres agressziójának visszaverésében, Ukrajna függetlenségéért harcolók, jelentős mértékben hozzájárultak Ukrajna, a tudomány, az irodalom, a kultúra, a művészet fejlődéséhez;

5) segítségnyújtás a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesüléseinek olyan ifjúsági és gyermekprojektek megvalósításában, amelyek célja a különböző etnikai származással rendelkező személyek iránti toleráns hozzáállásra, a

kölcsönös tiszteletre és minden állampolgár közötti együttműködésre nevelés, etnikai, nyelvi, kulturális, vallási identitástól függetlenül:

6) a nemzeti kisebbségek (közösségek) történelméhez kapcsolódó emlékezetes dátumok alkalmából ünnepélyes rendezvények szervezése és lebonyolítása;

7) a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek kulturális szükségleteinek kielégítését célzó egyéb funkciók.

4. A Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központjának működéséhez a Krími Autonóm Köztársaság Miniszteri Kabinetje, a megyei, Kijev és Szevasztopol városi államigazgatási szervek megfelelő helyiségeket biztosítanak.

A Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központja működésének szervezeti támogatását a Krími Autonóm Köztársaság Miniszteri Tanácsa, a megyei, a Kijev és Szevasztopol városi állami közigazgatási hivatalok a nemzeti kisebbségek (közösségek) ügyeivel foglalkozó strukturális alegységei látják el.

Azokon a településeken, amelyekben hagyományosan élnek a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek, vagy amelyekben az ilyen személyek a lakosság jelentős részét alkotják, a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesüléseinek kezdeményezésére a falusi, községi, városi tanácsok létrehozhatják az adott területi közösség [hromáda] Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központját.

5. A Nemzeti Kisebbségi (Közösségi) Központ helyiségeit, vagy annak egyes részeit, valamint azt a földrészleget, amelyen elhelyezkedik, tilos üzleti célra használni.

IV. szakasz. NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS A NEMZETI KISEBBSÉGEK (KÖZÖSSÉGEK) KÜLFÖLDI KAPCSOLATAI

20. cikk. Nemzetközi együttműködés a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak védelme terén

1. Ukrajna elősegíti a nemzetközi együttműködés fejlesztését a nemzeti kisebbségek (közösségek) jogainak és érdekeinek biztosításával és védelmével kapcsolatos kérdésekben, különösen az e területen kötött többoldalú és kétoldalú megállapodások megkötésével és megvalósításával.

2. Az államhatalmi szervek hatáskörük keretein belül együttműködnek más államok és nemzetközi szervezetek megfelelő szerveivel a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak védelme terén, elősegítik a nemzeti kisebbségeket (közösségeket) érintő kérdések megoldását, többek között államközi párbeszéd révén.

3. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogainak és szabadságainak biztosításával foglalkozó kétoldalú kormányközi bizottságok tagjai lehetnek.

21. cikk. A nemzeti kisebbség (közösségek) külföldi kapcsolatai

1. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek és a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesülései kapcsolatot tarthatnak fenn anyaországaik képviselőivel, Ukrajnán kívüli nemzeti kisebbségi egyesületekkel, részt vehetnek az érintett nemzetközi nem kormányzati szervezetek tevékenységében.

Az ilyen személyek és társadalmi egyesülések a törvényben meghatározott rendben támogatást kaphatnak külföldi államtól, magánszemélyektől, társadalmi egyesülésektől, alapítványoktól és egyéb külföldi intézményektől.

2. A nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyeknek, a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi egyesüléseinek tilos együttműködni és támogatást elfogadni olyan külföldi államoktól és azok magánszemélyeitől, nem kormányzati szervezeteitől, nemzetközi nem kormányzati szervezetektől, alapítványoktól, ill. egyéb intézményektől, amelyek célja Ukrajna függetlenségének felszámolása, alkotmányos rendjének erőszakos megváltoztatása, az állam szuverenitásának és területi integritásának megsértése, biztonságának aláásása, az államhatalom jogellenes megszerzése, háborús propaganda, erőszak, etnikumok közötti, faji, vallási ellenségeskedésre való felbujtás, emberi jogok és szabadságjogok megsértése.

V. szakasz. ZÁRÓ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

1. Jelen törvény hat hónappal a kihirdetését követően lép hatályba, kivéve a jelen fejezet 5. bekezdését, amely a kihirdetését követő napon lép hatályba.

2. Hatályát veszítettnek tekintendő:

Ukrajna Törvénye „A nemzeti kisebbségekről Ukrajnában (Ukrajna Legfelsőbb Tanácsának Közlönye, 1992. év., No 36, 517. cikk.; 2013. év., No 23, 218. cikk.; 2014. év., No 5, 62. cikk.);

Ukrajna Legfelső Tanácsának Határozata „Ukrajna Törvénye „A nemzeti kisebbségekről Ukrajnában” hatálybalépéséről” (Ukrajna Legfelső Tanácsának Közlönye, 1992. év., No 36, 530. cikk.).

3. Meghatározni, hogy Ukrajnában a hadiállapot fennállásának időszakában, mely „Ukrajna Elnökének „A hadiállapot bevezetéséről Ukrajnában” 2022. február 24-én kelt 64/2022. számú rendeletével került bevezetésre, illetve amelyet „Ukrajna Elnökének „A hadiállapot bevezetéséről Ukrajnában” szóló rendeletének jóváhagyásáról” szóló 2022. február 24-én kelt 2102-IX. számú törvény jóváhagyott a következőket kell alkalmazni:

1) a visszavonásának vagy megszüntetésének napjától számított hat hónap folyamán megvalósulásukat és védelmüket illetően ideiglenesen korlátozás alá esnek a jelen törvény 7. cikkének a békés gyülekezés joga, a 14., 18., 19. cikkekben,

valamint a 20. cikk harmadik részében foglalt jogai azoknak a nemzeti kisebbségeknek (közösségeknek), melyek etnikai származásukat illető hovatartozásukat azonosítják azzal az állammal, mely Ukrajnában és/vagy a nemzetközi szervezetek által terrorista államként (agresszorállamként) van elismerve, amely agressziót követ el Ukrajna ellen.

4. Ukrajna Törvényének „A helyi önkormányzásról Ukrajnában” 10. cikkét (Ukrajna Legfelső Tanácsának Közlönye, 1997. év., No 24, 170. cikk.; 2008. év., NoNo 5-8, 78. cikk.) kiegészíteni az alábbi tartalmú hatodik résszel:

„6. Hatásköreik megvalósítására a községi, nagyközségi, városi, járási, megyei tanácsok konzultatív-tanácsadó szerveket hozhatnak létre”.

5. Ukrajna Miniszteri Kabinetének e pont hatálybalépésétől számított hat hónap határidőben:

1) elkészíteni és Ukrajna Legfelső Tanácsához benyújtani Ukrajna törvényeinek e Törvénnyel való összhangba hozására irányuló javaslatokat;

2) intézkedéseket foganatosítani a végrehajtó hatalom szervei normatív dokumentumainak e Törvényből fakadó elfogadására és/vagy megújítására, biztosítva azok e Törvénnyel való egyidejű hatálybalépését;

3) Állami 5–10 éves célprogramot fogadni el a nemzeti kisebbségek egységes fejlődésére a sokszínűség biztosítása céljából.

6. Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2024-ben tájékoztatni Ukrajna Legfelsőbb Tanácsát e törvény végrehajtásának helyzetéről.

Ukrajna Elnöke

V. Zelenskij

Kijev

2022. december 13.

No 2827-IX

A 2022. dec. 13-ai törvényt fordította: **dr. Tóth Mihály**,¹
a jogtudományok kandidátusa

A módosításokat fordította:

Tarpai Zsuzsanna,

Jogász, PPKE PhD hallgató

¹ <https://umdsz.info/hu/ukrajna-t-rvenye-ukrajna-egy-es-torvenyeinek-modositasarol-az-europa-tanacs-es-szervei-a-nemzeti-kisebbségek-kozossegek-jogairól-szolo-egy-teruleteken-tett-szakertoi-velemenyenek-figyelembe-vetelevel/>

Fogorvosi rendelő magyar és ukrán nyelvű ügyfélfogadási tájékoztatója

UKRAJNA TÖRVÉNYE

„Ukrajna egyes törvényeinek módosításáról az Európa Tanács és annak szervei által a nemzeti kisebbségek (közösségek) jogainak egyes területeit illetően tett szakértői véleményének figyelembevételével kapcsolatosan”

Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa elhatározta:

I. Módosítani Ukrajna ezen törvényeit:

1. Ukrajna többszörösen módosított Törvényének „A helyi önkormányzatokról Ukrajnában” (Ukrajna Legfelsőbb Tanácsának Hivatalos Közlönye, 1997. évi 24. szám, 170. cikk.) 32. cikkének „b” pontját kiegészíteni a következő tartalmú 12. alponnttal:

„12) a törvény által meghatározott keretek között biztosítani Ukrajna adott nemzeti kisebbségei (közösségei) nyelvei használatának jogát a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek által hagyományosan lakott településeken, vagy amelyeken az ilyen személyek a lakosság jelentős részét alkotják.”

2. Ukrajna „A felsőoktatásról” szóló Törvényének (Ukrajna Legfelsőbb Tanácsának Hivatalos Közlönye, 2014. év 37.-38. szám, 2004. cikk.; 2020. év 24. szám, 170. cikk) 48. cikkét kiegészíteni a következő tartalmú negyedik résszel:

„4. A magántulajdonban lévő felsőoktatási intézményeknek joguk van szabadon megválasztani az oktatás nyelvét, amely az Európai Unió hivatalos nyelve (egy, több vagy az összes tantárgy, egyéni feladat, illetve az ellenőrzési eljárások lefolytatása esetében), biztosítva az ilyen intézményekben tanuló személyeknek az államnyelv külön tantárgyként való tanulását”.

3. Ukrajna többszörösen módosított Törvényében „Az oktatásról” (Ukrajna Legfelsőbb Tanácsának Hivatalos Közlönye, 2017. év, 38-39. szám, 380. cikk):

1) A 7. cikk első részének első bekezdését a következőképpen módosítani:

„1. Az oktatási intézményekben az oktatási folyamat nyelve az államnyelv. Azokban az osztályokban (csoportokban), amelyekben az Európai Unió hivatalos nyelvének számító nemzeti kisebbségek nyelvén folyik az oktatás, az oktatási folyamatban az államnyelv mellett garantált az adott nemzeti kisebbség nyelve használatának joga.”

2) A XII. szakasz „Záró- és átmeneti rendelkezések” 3. szakaszának 19. alpontját a következőképpen módosítani:

„19) azon ukrainai nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek, akiknek nyelve az Európai Unió hivatalos nyelvei, és akik 2018. szeptember 1-je előtt az adott nemzeti kisebbség nyelvén kezdték meg az általános középfokú tanulmányaikat, jogukban áll a teljes általános középfokú oktatás befejezéséig az e Törvény hatálybalépése előtt fennálló szabályoknak megfelelően folytatni tanulmányaikat.”

4. Ukrajna többszörösen módosított Törvényében „Az ukrán, mint államnyelv működésének biztosításáról” (Ukrajna Legfelsőbb Tanácsának Hivatalos Közlönye, 2019. év 21. szám, 81.cikk.):

1) A 18. cikk ötödik részét a következőképpen módosítani:

„5. Ukrajna őshonos népeinek és a nemzeti kisebbségeinek jogainak megvalósulását meghatározó törvényben meghatározott rendben és feltételekkel megengedett Ukrajna adott őshonos népeinek és nemzeti kisebbségeinek nyelvein elkészített és államnyelven dublizált [az ukrán államnyelv mellett feltüntetett] választási agitációs anyagok terjesztése.”;

2) A 21. cikk első része első bekezdését a következőképpen módosítani:

„1. Az oktatási intézményekben az oktatási folyamat nyelve az államnyelv. Azokban az osztályokban (csoportokban), amelyekben az Európai Unió hivatalos nyelvének számító nemzeti kisebbségek nyelvén folyik az oktatás, az oktatási folyamatban az államnyelv mellett garantált az adott nemzeti kisebbség nyelve használatának joga.”

3) a 26. cikkben:

a negyedik rész második bekezdését a következőképpen módosítani:

„Ez a követelmény nem terjed ki azokra a kiadói termékekre, amelyek krími tatár nyelven, Ukrajna őshonos népei vagy nemzeti kisebbségei nyelvén jelentek meg állami és/vagy helyi költségvetés eszközei felhasználásával Ukrajna őshonos népei és nemzeti kisebbségei jogai megvalósulásának rendjét meghatározó törvénynek megfelelően, valamint azokra a kiadói termékekre, amelyek azon nemzeti kisebbségek nyelvén adtak ki, amelyek az Európai Unió hivatalos nyelvei.”

az ötödik rész harmadik bekezdését a következőképpen módosítani:

„E rész első bekezdésének rendelkezései nem terjednek ki azokra a könyvárúdra és egyéb intézetekre, amelyek csak az Európai Unió hivatalos nyelveihez tartozó őshonos népek és nemzeti kisebbségek nyelvein és állami nyelven kiadott könyveket és/vagy idegen nyelvű szótárakat, társalgási nyelvkönyveket, idegen nyelvű tankönyveket forgalmaznak.”

4) a IX. szakasz „Záró- és átmeneti rendelkezések” 3. szakaszának második bekezdését a következőképpen módosítani:

„Azon ukrainai nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeknek, akiknek nyelve az Európai Unió hivatalos nyelvei, és akik 2018. szeptember 1-je előtt az adott nemzeti kisebbség nyelvén kezdték meg az általános középfokú tanulmányaikat,

jogukban áll a teljes általános középfokú oktatás befejezéséig az e Törvény hatálybalépése előtt fennálló szabályoknak megfelelően folytatni az tanulmányaikat.

5. Ukrajna többszörösen módosított „A teljes általános középfokú oktatásról” szóló Törvényének (Ukrajna Legfelsőbb Tanácsának Hivatalos Közlönye, 2020. év 31. szám, 226.cikk.) 5. cikkének:

első részét a következőképpen módosítani:

„1. Az oktatási intézményekben az oktatási folyamat nyelve az államnyelv. Azokban az osztályokban (csoportokban), amelyekben az Európai Unió hivatalos nyelvének számító nemzeti kisebbségek nyelvén folyik az oktatás, az oktatási folyamatban az államnyelv mellett garantált az adott nemzeti kisebbség nyelve használatának joga.”

a hatodik részben:

az első-harmadik bekezdéseket a következőképpen módosítani:

„6. Azok az ukrainai nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek, akiknek nyelvei az Európai Unió hivatalos nyelvei, és akik megvalósítják az adott nyelven való tanulás jogát az állami, önkormányzati vagy korporatív oktatási intézményekben, részesülhetnek:

általános középfokú oktatásban a nemzeti kisebbségek adott nyelvein, az ukrán nyelvvel, az ukrán irodalommal és Ukrajna történelmével kapcsolatos tantárgyak (integrált kurzusok) kivételével, amelyeket államnyelven oktatnak;

szakosított középiskolai oktatásban a nemzeti kisebbségek adott nyelvein, az ukrán nyelvvel, az ukrán irodalommal és Ukrajna történelmével kapcsolatos tantárgyak (integrált kurzusok) kivételével, amelyeket államnyelven oktatnak;”

a harmadik bekezdés után kiegészíteni következő tartalmú új bekezdéssel:

„Azon nemeztli kisebbségek nyelvein oktató osztályokban (csoportokban), melyek az Európa Unió hivatalos nyelvei, az oktatási intézmény döntése alapján az államnyelvű tantárgyak (integrált kurzusok) listája bővíthető.”

Ennek következtében a negyedik és az ötödik bekezdés ez után ötödik és hatodik bekezdés lesz,

a hatodik bekezdést kiegészíteni „valamint e rész második – negyedik bekezdésének rendelkezései” szavakkal.

6. Ukrajna 2022. december 13-i 2827-IX. számú, „Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)” szóló (a 2023. szeptember 21-i 3389-IX. számú ukrán törvény-nyel módosított) Törvényében.

1) Az 1. cikk a következőképpen módosul

„1. cikk. A fogalmak meghatározása

1. Az ezen törvényben a fogalmak a következő jelentéssel bírnak:

1) Ukrajna nemzeti kisebbsége (közössége) (a továbbiakban – nemzeti kisebbség (közösség) – ukrán állampolgárok állandó csoportja, melynek tagjai nem etnikai ukránok, Ukrajna területén, annak nemzetközileg elismert államhatárai között élnek, s akiket közös etnikai, kulturális, nyelvi és/vagy vallási ismérvek egyesítenek, tudatában vannak e csoporthoz való tartozásuknak, törekednek nyelvi, kulturális, vallási önazonosságuk megőrzésére és fejlesztésére.

A nemzeti kisebbségek (közösségek) az ukrán társadalom elválaszthatatlan, integrált és szerves részei;

2) az a település, amelyben Ukrajna valamely nemzeti kisebbségéhez (közösségéhez) tartozó személyek hagyományosan élnek – olyan falu, nagyközség, város –, ahol az adott nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek a vonatkozó időszakokra vonatkozó hivatalos állami statisztikai adatok szerint az elmúlt 100 évben folyamatosan éltek, és az ilyen információ gyűjtése vagy szerzése időpontjában a létező lakosság nem kevesebb, mint 10 százalékát teszik ki.

A településen való folyamatos lakhely követelménye nem vonatkozik a deportált vagy népiirtás által nemzeti alapon érintett személyekre, valamint azokra a személyekre, akik lakóhelyüket fegyveres konfliktus vagy ideiglenes megszállás következtében hagyták el;

3) az a település, ahol a nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek a lakosság jelentős részét teszik ki – olyan falu, nagyközség, város –, ahol az érintett nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek a hivatalos állami statisztikai adatok szerint az ilyen adatok gyűjtésének vagy átvételének időpontjában az összlakosság több mint 15 százalékát teszik ki.”

2) a 10. cikkben:

a harmadik rész első bekezdésében a „10” számot kicserélni „20” számra, az ötödik, a kilencedik és a tizenegyedik rész a következőképpen módosul:

„5. A nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvél megjelent kiadói termékekre nem terjed ki Az ukrán nyelv, mint államnyelv működésének biztosításáról szóló Ukrajna Törvénye 26. cikke negyedik része első bekezdésének követelménye.

A kizárólag a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein és államnyelven kiadott könyvkiadványoknak a törvénynek megfelelő forgalmazásával foglalkozó könyvesboltokra és egyéb intézményekre nem terjednek ki Az ukrán nyelv, mint államnyelv működésének biztosításáról szóló Ukrajna Törvénye 26. cikkelye ötödik része első bekezdésének követelményei.

Az állam elősegíti olyan könyvtárak és más intézmények fejlődésre irányuló intézkedések megvalósulását, amelyek a nemzeti kisebbségek (közösségek) kulturális igényei és érdekei kielégítése céljából foglalkoznak könyvtárak terjesztésével”;

„9. A hagyományosan nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek által lakott településeken, amelyekben az ilyen személyek a lakosság jelentős részét teszik ki, megengedett a választási kampányanyagok terjesztése – Ukrajna elnökválasztása, Ukrajna népképviselőinek választása és a helyi választások során – az adott nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvén és állami nyelvű dublirózással [az ukrán államnyelv mellett feltüntethetik]”.

„11. A hagyományosan nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek által lakott településeken, vagy ahol ezek a személyek a lakosság jelentős részét teszik ki, megengedett a belső és külső reklámok terjesztése az adott nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvén, az államnyelven történő kötelező dublirózással [az ukrán államnyelv mellett feltüntethetik]. Az államnyelven történő dublirózás szövegének meg kell egyeznie a reklám tartalmával és nem lehet kisebb betűtípussal, mint a nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén a megjelenő szöveg.

A feliratok dublirózására vonatkozó követelmények nem kötelezőek az áruk megnevezéseire, a jogilag védett védjegyekre (árak és szolgáltatások védjegyei) és a kereskedelmi megnevezésekre.

A helyi kategóriájú audio és audióvizuális médiában megengedett a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein előadott reklámok terjesztése, ez esetben az audióvizuális médiában az ilyen reklámot államnyelven feliratozzák.

A szellemi tulajdonjogok tárgyait Ukrajna „A reklámról” szóló Törvénye 6. cikkének második részében meghatározott feltételeknek megfelelően kell reklámozni”;

kiegészíteni ilyen tartalmú tizenharmadik és a tizennegyedik résszel:

„13. Az ukrán parlament emberi jogi biztosa az Ukrajna Alkotmányában és Az ukrán parlament emberi jogi biztosáról szóló Ukrajna Törvényében meghatározott jogkörön belül parlamenti felügyeletet végez a nemzeti kisebbségek (közösségek) jogai betartása iránt a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveinek használatát illetően.

„14. E cikkely második, harmadik, ötödik, hetedik-tizenegyedik, tizenharmadik részeinek rendelkezései alkalmazandók azon nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveihez, amelyek az Európai Unió hivatalos nyelveihez tartoznak, valamint azokhoz a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveihez tartoznak, amelyekre vonatkoznak, a 802-IV számú, 2003. május 15-én kelt, A Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Charta ratifikálásáról szóló Ukrajna Törvényének követelményei, kivéve azon nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvét, amely állam- (hivatalos)

nyelve annak az országnak, amelyet Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa agresszorállamként vagy megszállóállamként ismerte el”;

3) a 19. cikkben:

Az első rész a következőképpen módosul:

„1. A Krími Autonóm Köztársaság Minisztertanácsa, a megyei, a kijevei és a szevasztopoli városi állami közigazgatás a nemzeti kisebbségek (közösségek) társadalmi szervezeteinek kezdeményezésére létrehozza az érintett közigazgatási területi egység Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központját (a továbbiakban: Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központja), amely biztosítja a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek kulturális igényeinek kielégítéséhez szükséges intézményi és technikai feltételeket az egyenlőség és az inkluzív hozzáférés alapján. A Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központjának létrehozására és működésére vonatkozó eljárást a nemzeti kisebbségek (közösségek) területén az állami politika kialakítását és végrehajtását biztosító központi végrehajtó szerv határozza meg”;

a második rész után ilyen tartalmú új harmadik résszel egészíti ki:

„3. A Nemzeti Kisebbségek (Közösségek) Központjának fő feladatai a következők:

1) a kultúrák fejlesztését és a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek jogainak gyakorlását biztosító intézkedések és programok kidolgozása és végrehajtása;

2) módszertani, információs és szervezési segítségnyújtás egyenlő feltételek mellett a nemzeti kisebbségek (közösségek) közhasznú egyesületeinek, nemzeti kulturális társaságoknak a kulturális és művészeti rendezvények (fesztiválok, versenyek, koncertek, nemzeti kultúrák napjai, népművészeti bemutatók, iparművészeti és képzőművészeti kiállítások stb.) szervezésében és lebonyolításában;)

3) a nemzeti kisebbségek (közösségek) ukrán társadalomba való integrálását célzó rendszeres tájékoztató, kulturális és oktatási rendezvények tartása;

4) rendezvények szervezése és lebonyolítása azon nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek emlékének megőrkítésére, akik részt vettek Ukrajna függetlenségének, szuverenitásának és területi integritásának védelmében, az Orosz Föderáció Ukrajna elleni fegyveres agressziójával szembeni ellenállásban, Ukrajna függetlenségének harcosaiban, jelentős mértékben hozzájárultak az ukrán állam, a tudomány, az irodalom, a kultúra és a művészet fejlődéséhez;

5) a nemzeti kisebbségek (közösségek) közhasznú egyesületeinek támogatása az ifjúsági és gyermekprojektek megvalósításában, amelyek célja a különböző etnikai származású emberek iránti toleráns hozzáállás, a kölcsönös tisztelet és együttműködés előmozdítása Ukrajna valamennyi polgára között, etnikai, nyelvi, kulturális vagy vallási identitástól függetlenül;

6) a nemzeti kisebbségek (közösségek) történelméhez kapcsolódó emléknapok megünneplésére szolgáló ünnepélyes rendezvények megtartása;

7) a nemzeti kisebbségekhez (közösségekhez) tartozó személyek kulturális igényeinek kielégítését célzó egyéb funkciók”.

Ennek megfelelően a harmadik és a negyedik rész a negyedik, illetve az ötödik résznek minősül;

4) törlendő a „Záró és átmeneti rendelkezések” V. szakasz 3. pontja 2. alpontja.

7. 7. Ukrajna 2022. év december 13-án kelt 2849-IX számú, és 2023. év május 3-án kelt 3136-IX számú Törvényével módosított „A médiáról” szóló Törvény 40. cikkének

első részét ilyen tartalmú 3. ponttal kiegészíteni:

„3) az állami nyelven kívül kizárólagosan Ukrajna nemzeti kisebbségei (közösségei) nyelvein sugárzó, amelyek az Európai Unió hivatalos nyelveihez tartoznak, valamint azokhoz a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveihez tartoznak, amelyekre vonatkoznak, a 802-IV számú, 2003. május 15-én kelt, A Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Charta ratifikálásáról szóló Ukrajna Törvényének követelményei, kivéve azon nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvét, amely állam (hivatalos) nyelve annak az országnak, amelyet Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa agresszorállamként vagy megszállóállamként ismerte el a televíziós műsorszolgáltatók esetében – területi kategóriától függetlenül – a műsorok (vagy azok részeinek) teljes időtartamának legalább 30 százalékát.”

a második részben:

a 2. pontban az „az 1. pont hatálya alá” szavakat és számot felcserélni az „1. és 3. pontok hatálya alá” szavakkal és számokkal;

kiegészíteni ilyen tartalmú 3. ponttal:

„3) az állami nyelven kívül kizárólagosan Ukrajna nemzeti kisebbségei nyelvein sugárzó, amelyek az Európai Unió hivatalos nyelveihez tartoznak, valamint azokhoz a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveihez tartoznak, amelyekhez alkalmazzák a Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Chartáját, a 802-IV számú, 2003. május 15-i, a Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Charta ratifikálásáról szóló Ukrajna Törvényének megfelelően, kivéve azon nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvét, amely állami (hivatalos) nyelve annak az országnak, amelyet Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa agresszorállamként vagy megszállóállamként ismerte el, televíziós műsorszolgáltatók esetében – a területi kategóriától függetlenül – a műsorok (vagy azok részeinek) teljes időtartamának legalább 30 százalékát”.

a harmadik részt kiegészíteni ilyen tartalmú 4. ponttal:

„4) az állami nyelven kívül kizárólagosan Ukrajna nemzeti kisebbségei nyelvein sugárzó rádióadóknak, amelyek az Európai Unió hivatalos nyelveihez tartoznak, valamint azokhoz a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveihez tartoznak, amelyekhez alkalmazzák a Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Chartáját, a 802-

IV számú, 2003. május 15-i, a Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Charta ratifikálásáról szóló Ukrajna Törvényének megfelelően, kivéve azon nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvét, amely állami (hivatalos) nyelve annak az országnak, amelyet Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa agresszorállamként vagy megszállóállamként ismerte el, a műsorok heti terjedelmének legalább 30 százalékát – beleértve a hír- és elemző blokkokat, szórakoztató műsorokat (a műsorvezetők, a rádióműsorok bemondói által) – államnyelven kell biztosítani.”

II. Ez a Törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ukrajna Legfelsőbb Tanácsának elnöke R. Sztefancsuk

Kijev

2023. december 8.

Nº 3504-IX²

² Forrás: <https://umdsz.info/hu/ukrajna-t-rvenye-ukrajna-egy-es-torvenyeinek-modositasarol-az-europa-tanacs-es-szervei-a-nemzeti-kisebbssegek-kozossegek-jogairol-szolo-egy-es-teruleteken-tett-szakertoi-velemenyenek-figyelembe-vetelevel/>

UKRAJNA MINISZTERI KABINETJE

HATÁROZAT

2024. február 9-én kelt 181. sz.

Kijev

**Ukrajna nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek)
nyelvhasználati módszertanának jóváhagyásáról
azokon a településeken, amelyekben
hagyományosan Ukrajna nemzeti kisebbségeihez
(közösségeihez) tartozó személyek élnek, vagy
amelyekben ezen személyek a lakosság jelentős
részét képezik**

Az "Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)" szóló törvény 10. cikkének tizedik része alapján Ukrajna Miniszteri Kabinetje **elrendeli:**

1. A mellékelt Ukrajna nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek) nyelvhasználatára vonatkozó módszertan jóváhagyását azon településeken, amelyekben hagyományosan Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek élnek, vagy amelyekben a lakosság jelentős részét képezik ezen személyek.

2. A helyi önkormányzatok számára a jelen határozattal jóváhagyott Módszertan szerinti eljárás ajánlását Ukrajna nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek) a közélet releváns területein való nyelvhasználatára vonatkozóan.

Ukrajna Miniszterelnöke

SMIHAL D.

Azonosító 73

JÓVÁHAGYVA
Ukrajna Miniszteri Kabinetjének
2024. február 9-én kelt 181. számú
határozatával

MÓDSZERTAN

Ukrajna nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek) nyelvhasználatára vonatkozóan azon településeken, amelyekben hagyományosan olyan személyek élnek, akik Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartoznak, vagy amelyekben ezen személyek a lakosság jelentős részét képezik

Általános rendelkezések

1. Jelen Módszertan Ukrajna nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek) nyelvhasználati sajátosságait határozza meg azokon a településeken, amelyekben hagyományosan olyan személyek élnek, akik Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartoznak, vagy amelyekben ezek a személyek a lakosság jelentős részét képezik (a továbbiakban: települések).

2. Jelen Módszertan Ukrajna Alkotmányával, az 1992. évi Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájával, az 1995. évi Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezménnyel, Ukrajna „Az ukrán, mint államnyelv alkalmazásának biztosításáról” és „Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)” szóló törvényeivel összhangban került kidolgozásra.

3. Ukrajna adott nemzeti kisebbségének (közösségének) nyelvhasználatára a településeken az adott falusi-, községi-, városi tanács határozata alapján valósul meg.

Ukrajna nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek) nyelvhasználatára az olyan faluban, községben, városban, amelyben az Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek a statisztikai adatok szerint az elmúlt 100 év során folyamatosan élnek, és a teljes lakosság kevesebb mint 10%-át alkotják, az adott falusi-, községi-, városi tanács határozata szerint történik a közélet azon területein, amelyeket jelen Módszertan meghatároz.

4. Az illetékes falusi-, községi-, városi tanács döntést hoz Ukrajna adott nemzeti kisebbsége nyelvének használatáról az adott falu, község, város területén a közélet területein a jelen Módszertan által meghatározott módon, figyelembe véve az Ukrajna nemzeti kisebbségének (közösségének) nyelvhasználatával kapcsolatos költségek fedezésére vonatkozó lehetőségeket.

5. A falusi-, községi-, városi tanács határozatában, amely Ukrajna adott nemzeti kisebbségének (közösségének) nyelvhasználatáról szól az adott falu, község, város területén, meg kell hogy legyen jelölve:

1) Ukrajna nemzeti kisebbsége (közössége), amelynek nyelve az adott falu, település, város területén használatban van;

2) Ukrajna nemzetiségi kisebbségének (közösségének) nyelve (nyelvei), amelyet az adott falu, község, város területén használnak, azzal a feltétellel, hogy ez a nyelv kodifikált nyelv. Kodifikált az a nyelv, amelyre Ukrajnában vagy más külföldi országban elfogadott terminológiai, nyelvtani és helyesírási szabályok vonatkoznak.

3) a község azon területei, amelyeken az érintett ukrain nemzeti kisebbség (közösség) nyelvét használják, a jelen Módszertan szerint;

4) az Ukrajna adott nemzeti kisebbsége (közössége) nyelvhasználatára kapcsán felmerülő költségek fedezésének forrása községi területenként, ami Ukrajna állami költségvetésének terhére valósul meg külön költségvetési program keretében, a helyi költségvetésből származó pénzeszközök, valamint egyéb, törvény által nem tiltott források terhére.

6. Jelen Módszertan meghatározza a község azon területeit, ahol Ukrajna nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek) nyelvei használhatók a falusi-, községi-, városi tanács döntése alapján:

1) topográfiai információk közzétele;

2) a helyi önkormányzati szervek, kommunális vállalatok hivatalos megnevezéseinek feltüntetése táblákon (feliratokon);

3) kommunikáció az állami szervekkel;

4) közszolgáltatások nyújtása;

5) egészségügyi ellátás;

6) általános tájékoztatásra szánt információk terjesztése;

7) szociális szolgáltatások nyújtása idős állampolgárok és fogyatékkal élő személyek részére.

7. Az adott falusi-, községi-, városi tanács döntést hozhat arról, hogy Ukrajna nemzeti kisebbségének (közösségének) nyelvét használják a község jelen Módszertan 6. pontjában megjelölt területein.

8. Az Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek jelen Módszertan által meghatározott jogai gyakorlásának biztosítása érdekében, a helyi önkormányzati szervek, amelyek döntést hoztak az adott falu, község, város területén az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvének használatáról, valamint az önkormányzati tulajdonú vállalatok, intézmények, szervezetek, szükség esetén a hatáskörükön belül az alábbiakat tehetik:

1) a tisztviselők és dolgozók kiválasztása során az egyik képesítési követelményként meghatározhatják az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvének ismeretét;

2) elősegíthetik a tisztviselők és dolgozók az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvének elsajátítására vonatkozó szakmai felkészítését;

3) elősegíthetik az Ukrajna adott nemzeti kisebbségének (közösségének) nyelvét ismerő tisztviselők és dolgozók arra vonatkozó kérelmeinek kielégítését, hogy őket olyan beosztásokba nevezzék ki, amelyek a jelen Módszertan 6. pontjában meghatározott területeken történő hatáskörgyakorlással kapcsolatosak a vállalatoknál, intézményeknél, szervezeteknél, illetve az adott munkakörbe történő áthelyezésre vagy átirányításra vonatkozó kérelmeik kielégítését.

Az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveinek használata a topográfiai információk feltüntetése terén

9. A településeken az általános felhasználású táblákon, jelzéseken, földrajzi objektumok mutatóin, valamint parkok, sétányok, utcák, közök, lejtők, átkelők, sugárutak, terek, központok, rakpartok, hidak és a települések egyéb helynévi objektumainak megnevezéseit megengedett az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén dublizozva [az ukrán államnyelv mellett] feltüntetni.

A helynévi objektum dublizozva megnevezése a hivatalos államnyelven írt elnevezéstől jobbra vagy az alatt kerül elhelyezésre. A dublizozva elnevezés betűmérete nem lehet vizuálisan nagyobb az államnyelvű elnevezés betűméreténél.

10. Szükség esetén más államokkal kötött megállapodások alapján, figyelembe véve az Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek konkrét helyzetét, a jelen Módszertan 9. pontjában előírt dublizozás helyett, az állami nyelven feltüntetett megnevezés mellett megengedett a földrajzi objektumok, parkok, sétányok, utcák, közök, lejtők, átkelők, sugárutak, terek, központok, rakpartok, hidak, egyéb helynévi objektumok megnevezéseinek hagyományos helyesírásformájának használata Ukrajna adott nemzeti kisebbségének (közösségének) nyelvén.

11. A helynevek listáját és azok helyes írásmódját, beleértve az elnevezések hagyományos helyes írásformáit Ukrajna adott nemzeti kisebbségének (közösségének) nyelvén a helyi önkormányzat határozza meg közmeghallgatások eredményei alapján, figyelembe véve a kommunista és nemzetiszocialista (náci) totalitárius rendszerek propagandájának tilalmáról szóló törvénykezés követelményeit, valamint az orosz birodalmi politikát jelképező szimbólumok előállításának, terjesztésének és nyilvános használatának tilalmáról szóló törvénykezés követelményeit.

Az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveinek használata a helyi önkormányzatok, kommunális vállalatok hivatalos megnevezéseinek táblákon (feliratokon) való feltüntetése terén

12. A településeken megengedett az önkormányzati szervek, kommunális vállalatok hivatalos megnevezésének dublizozása [az ukrán államnyelv mellett feltüntetni] a táblákon (feliratokon) az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén.

A helyi önkormányzati szerv, kommunális vállalat dublizozott megnevezése a hivatalos államnyelven írt elnevezés jobb oldalán vagy az alatt helyezkedik el. A dublizozott megnevezés betűmérete nem lehet vizuálisan nagyobb az államnyelvű megnevezés betűméreténél.

Az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveinek használata az állami szervekkel való kommunikáció terén

13. A Krími Autonóm Köztársaság Miniszteri Tanácsa, a megyei, Kijev és Szevasztopol városi, valamint a járási állami közigazgatási hivatalok (katonai közigazgatási hivatalok), a helyi önkormányzati szervek a településeken biztosítják a szóbeli folyamodványok fogadásának lehetőségét Ukrajna adott nemzeti kisebbségének (közösségének) nyelvén az állampolgárok személyes ügyfélfogadása alatt, amennyiben rendelkeznek olyan munkatársakkal, akik tudnak az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén.

Azon lehetőség biztosításáról, hogy az állampolgárok személyes ügyfélfogadása során a szóbeli folyamodványokat az adott ukrainai nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén fogadják, a Krími Autonóm Köztársaság Miniszteri Tanácsa, a megyei, Kijev és Szevasztopol városi, valamint a járási állami közigazgatási hivatalok elnökei (katonai közigazgatási hivatalok vezetői) vonatkozó rendeletet adnak ki.

Amennyiben a szóbeli folyamodványban felvetett kérdések megoldása közvetlenül a személyes ügyfélfogadás ideje alatt nem lehetséges, az ilyen folyamodvány az írásos folyamodványokra vonatkozó eljárás szerint kerül elbírálásra. Ezen folyamodvány írásban, államnyelven kerül megválaszolásra.

14. A településeken az önkormányzati szervek és tisztviselők rendeletei az államnyelv mellett az adott ukrainai nemzeti kisebbség (közösség) nyelvére történő fordításban is közzé tehetőek ezen szervek hivatalos honlapján. Ezen fordítások tájékoztató jellegűek, hivatalos státusszal nem rendelkeznek.

15. Azon személyek, akik Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartoznak, és egyidejűleg nem tartoznak Ukrajna „Az ukrán, mint államnyelv alkalmazásának biztosításáról” szóló törvényének 9. cikke által meghatározott személyek közé, a helyi önkormányzati szervek ülései alatt zajló viták során, a helyi

tanácsok képviselőivel, a helyi önkormányzatok tisztviselőivel való találkozók, egyéb, a helyi tanácsok képviselőinek, a helyi önkormányzatok tisztviselőinek részvételével zajló eseményeken használhatják (alkalmazhatják) az adott ukrainai nemzeti kisebbség (közösség) nyelvét. Ilyen esetekben a helyi önkormányzati szerv vagy az esemény szervezője köteles biztosítani az ilyen személyek beszédének szóbeli fordítását (szinkron vagy követő tolmácsolás) államnyelven.

Az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveinek használata a közszolgáltatások nyújtása terén

16. A településeken az adott falusi-, községi-, városi tanácsok által nyújtott közszolgáltatások igénybevételével kapcsolatos tanácsadások a folyamodó személyek számára a fogadóhelyeken adhatók az adott ukrainai nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén, amennyiben ez a felek számára érthető.

17. A településeken a közszolgáltatások nyújtásának eredményei, amelyek szolgáltatói az adott falusi-, községi-, városi tanácsok, az államnyelv mellett az adott ukrainai nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén is kiadhatók, amennyiben:

1) a közszolgáltatás nyújtásáról vagy annak megtagadásáról szóló döntés automatikusan kerül elfogadásra;

2) a közszolgáltatás eredményének fordítása automatikusan történik olyan szoftveres eszközök segítségével, amelyek biztosítják a fordítás hitelességét. Az ilyen fordítás tájékoztatási céllal valósul meg, és nem rendelkezik hivatalos státusszal.

Az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveinek használata az egészségügyi ellátás terén

18. A településeken az egészségügyi (rehabilitációs, gyógyszerészeti) ellátásért vagy szolgáltatásért folyamodó személy kérésére, az ő személyes kiszolgálása történhet az adott ukrainai nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén, amennyiben ez az egészségügyi dolgozók számára elfogadható.

Az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveinek használata az általános tájékoztatásra szánt információk terjesztése terén

19. A településeken az általános tájékoztatásra szolgáló információk (azon hirdetmények különösen, amelyek nyilvános szerződéskötésre szóló ajánlatokat tartalmaznak, kijelzők, táblák, feliratok, értesítések, egyéb nyilvánosan elhelyezett szöveges, vizuális és hangalapú információk, amelyek a személyek korlátlan köre

számára szolgálnak vagy szolgálhatnak tájékoztatással termékekről, munkálátokról, szolgáltatásokról, bizonyos gazdasági szereplőkről, vállalatok, állami szervek vagy helyi önkormányzatok tisztségviselőiről) az államnyelv mellett az adott ukrainai nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén megjelennek, kivéve azokat az eseteket, amelyeket az államnyelvre vonatkozó törvénykezés meghatároz.

20. A településeken olyan választási kampányanyagok használhatók fel, amelyek az adott ukrainai nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén készültek a szöveg államnyelven történő dublirozásával”. Az ilyen megkettőzött szöveg költségeit annak a politikai pártnak (vagy a politikai párt helyi szervezetének) a választási alapja fedezi, amely az adott választásokon jelöltek indított, vagy annak a jelöltnek a választási alapja, akit az Ukrajna Választási Törvénykönyvében meghatározott eljárás szerint regisztráltak az adott választásokon való részvételre.

Az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveinek használata az idős állampolgároknak és a fogyatékkal élő személyeknek nyújtott szociális szolgáltatások terén

21. A településeken az idős állampolgárok és a fogyatékkal élő személyek számára létrehozott bentlakásos otthonokban, amelyeket az adott helyi önkormányzat szervei hoztak létre, az adott ukrainai nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személy részére engedélyezett a gondozásával kapcsolatos szociális szolgáltatások az adott nemzeti kisebbség (közösség) nyelvén történő nyújtása, amennyiben az az otthon dolgozói számára is érthető.

Ukrajna Miniszteri Kabinetjének
2024.02.09-én kelt, 181 sz. határozata:

Elfogadva 2024.02.09

Fordította: Tarpai Zsuzsanna,
Jogász, PPKE PhD hallgató

UKRAJNA MINISZTERI KABINETJE

HATÁROZAT

2024. március 4-én kelt 257. sz.

Kijev

Azon települések jegyzékének meghatározásáról szóló eljárásrend jóváhagyásáról, amelyekben hagyományosan Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek élnek, illetve amelyekben ezen személyek a lakosság jelentős részét képezik

Az "Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)" szóló törvény 10. cikkének tizenkettedik része alapján Ukrajna Miniszteri Kabinetje elrendeli:

Az azon települések jegyzékének meghatározására vonatkozó mellékelt eljárásrend jóváhagyását, amelyekben hagyományosan Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek élnek, vagy amelyekben ezek a személyek a lakosság jelentős részét képezik.

Ukrajna Miniszterelnöke

Smihal D.

Azonosító 73

JÓVÁHAGYVA

**Ukrajna Miniszteri Kabinetjének
2024. március 4-én kelt 257. sz.
határozatával**

ELJÁRÁSREND
azon települések jegyzékének meghatározásáról,
amelyekben hagyományosan Ukrajna nemzeti
kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek élnek,
illetve amelyekben ezen személyek a lakosság jelentős
részét képezik

1. Jelen Eljárásrend meghatározza az azon települések jegyzékének összeállítására vonatkozó eljárást, amelyekben hagyományosan Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek élnek, illetve amelyekben ezek a személyek a lakosság jelentős részét képezik (a továbbiakban: jegyzék), figyelembe véve ezen települések megfelelését az „Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)” szóló törvény 1. cikke első részének 2. és 3. pontjában meghatározott jellemzőknek, illetve a jegyzék módosítására vonatkozó feltételeket.

2. A jelen Eljárásrendben szereplő fogalmak az Ukrajna alábbi törvényeiben meghatározott jelentésük szerint kerülnek alkalmazásra: „Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)”, „Ukrajna közigazgatási-területi berendezkedésének egyes kérdéseinek rendezéséről szóló eljárásról”, „Az összukrán népszámlálásról”, „A hivatalos statisztikáról”, „A tudományos és tudományos-műszaki tevékenységről”, „A Nemzeti Levéltári Alap és a levéltári intézményekről” szóló törvények.

3. A Derzsztat (Ukrajna Állami Statisztikai Hivatala) hivatalos állami statisztikai információkat szolgáltat Ukrajna Etnopolitikai és a Lelkiismereti Szabadság Állami Szolgálat (a szövegben ukránul: ДІЕЦС) részére az ukrán lakosság etnikai származás szerinti megoszlásáról Ukrajna minden egyes településére vonatkozóan, a legutóbbi összukrán népszámlálás eredményei alapján, a statisztikai adat-szolgáltatás az állami statisztikai megfigyelések tervében meghatározott határidejének megfelelően összesített adatok kézhezvételét követően, valamint a népszámlálás anyagainak kidolgozási programjában meghatározott eljárás szerint, a statisztikai adatvédelmi szabályok betartása mellett.

4. A hivatalos állami statisztikai adatok feldolgozásának eredménye alapján Ukrajna Etnopolitikai és a Lelkiismereti Szabadság Állami Szolgálat 30 naptári napon belül ellenőrzi, hogy a települések megfelelnek-e az „Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)” szóló törvény 1. cikke első részének 2. és 3. pontjában meghatározott jellemzőknek.

5. Amennyiben azonosításra kerülnek olyan települések, amelyek a legutolsó összukrán népszámlálás eredménye alapján megfelelnek az „Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)” szóló törvény 1. cikke első részének 2. és 3. pontjában meghatározott jellemzőknek, Ukrajna Etnopolitikai és a Lelkiismereti Szabadság

Állami Szolgálat (a szövegben ukránul: ДЕCC) 30 naptári napon belül elkészíti és Ukrajna Miniszteri Kabinetje elé terjeszti a jegyzék jóváhagyásáról vagy annak módosításáról szóló jogszabályt.

6. Ukrajna Kulturális és Stratégiai Kommunikációs Minisztériuma (a szövegben ukránul: МКІІІ), Ukrajna Nemzeti Emlékezet Intézete, a Krími Autonóm Köztársaság Miniszteri Kabinetje, a megyei, a Kijev és Szevasztopol városi közigazgatási hivatalok, a községi, települési, városi tanácsok, azok végrehajtó szervei, a tudományos intézmények, Ukrajna nemzeti kisebbségeinek (közösségeinek) társadalmi egyesülései a jegyzet módosítására vonatkozó folyamodványt nyújthatnak be Ukrajna Etnopolitikai és a Lelkiismereti Szabadság Állami Szolgálatára részére (a továbbiakban: folyamodvány).

A folyamodványban feltüntetésre kerül:

- a település neve államnyelven az Állami Földrajzi Névjegyzék nyilvántartása szerint;
- az arra vonatkozó ismeretek, hogy az Ukrajna nemzeti kisebbségeihez (közösségeihez) tartozó személyek az adott településen az elmúlt 100 év során folyamatosan élnek.

7. Az Ukrajna nemzeti kisebbségének (közösségének) társadalmi egyesülése által benyújtott folyamodványhoz mellékelni szükséges az ilyen egyesülés alapító okiratainak a meghatározott rend szerint hitelesített másolatait vagy az állami nyilvántartásba vétel területén nyújtott közigazgatási szolgáltatások adataihoz való hozzáférési kódot, ami hozzáférést biztosít az adott egyesülés alapszabályának másolatához elektronikus formában a Jogi személyek, egyéni vállalkozók és állampolgári szerveződések egységes állami nyilvántartásában.

8. Az adott település megfelelőségét az „Ukrajna nemzeti kisebbségeiről (közösségeiről)” szóló törvény 1. cikke első részének 2. és 3. pontjában meghatározott jellemzőknek a folyamodványhoz mellékelt levéltári dokumentumok meghatározott rend szerint hitelesített másolatai igazolják, különös tekintettel:

- a XIX-XX. században az adott település területén működő intézmények és szervezetek hivatalos dokumentumai;
- a település politikai, szociális és kulturális életében fontos szerepet játszó, a XIX. század és a XX. század első harmadában működő tudományos, vallási és közeleti egyesületek szervezeti és programdokumentumai;
- a Szovjetunió népszámlálásainak eredményeit, valamint az Osztrák–Magyar Monarchia 1900. és 1910. évi, a Lengyel Köztársaság 1921. és 1931. évi, Csehszlovákia 1921. és 1930. évi, a Román Királyság 1930. évi, a Magyar Királyság 1941. évi népszámlálásainak eredményeit tartalmazó dokumentumok;

- kézzel írt vagy kiállított dokumentumok (művek, személyes levelezések, naplók, emlékiratok, önéletrajzok, személyigazolványok (útlevelek, bizonyítványok, anyakönyvi kivonatok, igazolványok), bírósági-nyomozati dokumentumok, rendőrségi felügyeleti dokumentumok) stb.;

- a település első említését, alapítóit rögzítő dokumentumok, amelyek tartalmaznak az állami szervek vagy helyi önkormányzati szervek létrehozásával, az adott ukrainai nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek ezen szervek tevékenységében való részvételével kapcsolatos, az adott ukrainai nemzeti kisebbséghez (közösséghez) tartozó személyek társadalmi egyesüléseivel kapcsolatos anyagokat;

- terepkutatások során végzett egyedi felfedezéseket bemutató dokumentumok (etnográfiai dokumentáció);

- ritka dokumentumok, beleértve a fotó dokumentumokat, film- és hanganyagokat, amelyek olyan személyekről tartalmaznak információkat, akik Ukrajna adott nemzeti kisebbsége (közössége) szellemi kulturális öröksége elemeinek hordozói voltak;

- egyéb levéltári dokumentumok.

9. Ukrajna Etnopolitikai és a Lelkiismereti Szabadság Állami Szolgálat (a szövegben ukránul: ДЕСС) 60 naptári napon belül megvizsgálja a folyamodvány és a mellékelt dokumentumok jogszabályi előírásoknak való megfelelését.

A folyamodványhoz csatolt dokumentumokban foglalt információk értékelése érdekében Ukrajna Etnopolitikai és a Lelkiismereti Szabadság Állami Szolgálat együttműködik a végrehajtó hatalmi szervekkel, a helyi önkormányzatokkal, a Nemzeti Tudományos Akadémiával, vállalkozásokkal, intézményekkel, szervezetekkel, egyéni szakemberekkel.

10. A folyamodvány és a mellékelt dokumentumok megvizsgálásának eredménye alapján Ukrajna Etnopolitikai és a Lelkiismereti Szabadság Állami Szolgálat tájékoztatja a folyamodvány benyújtóját javaslatainak figyelembevételéről vagy figyelembe nem vételéről, vagy visszaküldi a folyamodványt átdolgozásra.

A folyamodvány átdolgozásra való visszaküldéséről szóló értesítésben megjelölésre kerülnek az indokolt észrevételek.

11. Amennyiben a folyamodványt benyújtók javaslatai figyelembevételre kerülnek, Ukrajna Etnopolitikai és a Lelkiismereti Szabadság Állami Szolgálat legkésőbb a folyamodvány benyújtását követő év április 1-jéig elkészíti és Ukrajna Miniszteri Kabinetje elé terjeszti a jegyzék módosításáról szóló jogszabályt.

Fordította: Tarpai Zsuzsanna,
Jogász, PPKE PhD hallgató

UKRAJNA TÖRVÉNYE

A médiáról

(A Legfelsőbb Tanács Közlönye, 2023, 47–50. szám, 120. cikk)

{Az alábbi törvénymódosításokkal}

1909-IX. törvény, 2021.11.18., *A Legfelsőbb Tanács Közlönye (LTK)*, 2023, 12–13. szám, 28. cikk

2710-IX. törvény, 2022.11.03.

3136-IX. törvény, 2023.05.30., *LTK*, 2023, 76. szám, 268. cikk

3254-IX. törvény, 2023.07.14., *LTK*, 2023, 85–86. szám, 315. cikk

3269-IX. törvény, 2023.07.14., *LTK*, 2023, 87. szám, 322. cikk

3460-IX. törvény, 2023.11.09., *LTK*, 2023, 97–100. szám, 393. cikk

3504-IX. törvény, 2023.12.08., *LTK*, 2023, 135. szám, 792. cikk

3788-IX. törvény, 2024.06.06., *LTK*, 2024, 42. szám, 258. cikk

4059-IX. törvény, 2024.11.19.

40. cikk – Az audiovizuális média nyelve

1. Az államnyelven sugárzott műsorok, beleértve a filmeket is, a műsorszolgáltatók – engedéllyel rendelkező televíziós műsorszolgáltatók – heti összesített műsoridejében, minden 7:00 és 18:00 óra, valamint 18:00 és 22:00 óra közötti időszakban az alábbi arányt kell, hogy elérjék:

1) az országos és regionális kategóriájú televíziós csatornák esetében – nem kevesebb, mint a programok (vagy azok részeinek) teljes időtartamának 90%-a;

2) a helyi kategóriájú televíziós csatornák esetében – nem kevesebb, mint a programok (vagy azok részeinek) teljes időtartamának 80%-a;

3) azoknál a televíziós műsorszolgáltatóknál, amelyek az államnyelv mellett kizárólag az ukrain nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein sugároznak, amelyek az Európai Unió hivatalos nyelvei, vagy olyan nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein, amelyekre az Európai Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Chartájának rendelkezései vonatkoznak az „Ukraina törvénye az Európai Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Charta ratifikálásáról” szerint, kivéve azokat a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveit, amelyek államnyelve (hivatalos nyelve) olyan államnak, amelyet az Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa agresszorként vagy megszálló államként ismert el – területi kategóriától függetlenül – nem kevesebb, mint a programok (vagy azok részeinek) teljes időtartamának 30%-a.

{Az első bekezdés kiegészítve a 3. ponttal a 3504-IX. törvény alapján, 2023.12.08.}

2. Az államnyelven sugárzott műsorok, beleértve a filmeket is, a műsorszolgáltatók – regisztrált televíziós műsorszolgáltatók – heti összesített műsoridejében, minden 7:00 és 18:00 óra, valamint 18:00 és 22:00 óra közötti időszakban az alábbi arányt kell, hogy elérjék:

1) azoknál a televíziós csatornáknál, amelyek műsorait kizárólag egy megye területén terjesztik – nem kevesebb, mint a programok (vagy azok részeinek) teljes időtartamának 80%-a;

2) azoknál a televíziós csatornáknál, amelyek nem tartoznak az 1. és 3. pont hatálya alá – nem kevesebb, mint a programok (vagy azok részeinek) teljes időtartamának 90%-a;

{A második bekezdés 2. pontja módosítva a 3504-IX. törvény alapján, 2023.12.08.}

3) azoknál a televíziós műsorszolgáltatóknál, amelyek az államnyelv mellett kizárólag az ukrainai nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein sugároznak, amelyek az Európai Unió hivatalos nyelvei, vagy olyan nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein, amelyekre az Európai Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Chartájának rendelkezései vonatkoznak az „Ukrajna törvénye az Európai Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Charta ratifikálásáról” szerint, kivéve azokat a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveit, amelyek államnyelve (hivatalos nyelve) olyan államnak, amelyet az Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa agresszorként vagy megszálló államként ismert el – területi kategóriától függetlenül – nem kevesebb, mint a programok (vagy azok részeinek) teljes időtartamának 30%-a.

{A második bekezdés kiegészítve a 3. ponttal a 3504-IX. törvény alapján, 2023.12.08.}

3. A rádiós műsorszolgáltatók kötelesek földfelszíni sugárzás során:

1) biztosítani, hogy az államnyelvű dalok (szöveges zeneművek) aránya ne legyen kevesebb, mint a napi összes lejátszott dal 40%-a, valamint ne legyen kevesebb, mint a 7:00 és 14:00 óra, valamint a 15:00 és 22:00 óra közötti időszávokban lejátszott dalok 40%-a;

2) biztosítani, hogy az államnyelvű dalok aránya ne legyen kevesebb, mint a napi összes lejátszott dal 25%-a, valamint ne legyen kevesebb, mint a 7:00 és 14:00 óra, valamint a 15:00 és 22:00 óra közötti időszávokban lejátszott dalok 25%-a, ha az adott rádiós műsorszolgáltató engedélyében előírt feltétel szerint az általa sugárzott zeneművek között az Európai Unió hivatalos nyelvein előadott dalok aránya legalább 60%;

3) biztosítani, hogy a heti összes programvezetői tevékenység – ideértve a hír- és szórakoztató műsorokat – legalább 90%-ban államnyelven történjen;

4) biztosítani, hogy a heti összes programvezetői tevékenység – ideértve a hír- és szórakoztató műsorokat – legalább 30%-ban államnyelven történjen azon rádiós műsorszolgáltatóknál, amelyek az államnyelv mellett kizárólag az ukrainai

nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein sugároznak, amelyek az Európai Unió hivatalos nyelvei, vagy olyan nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelvein, amelyekre az Európai Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Chartájának rendelkezései vonatkoznak az „Ukrajna törvénye az Európai Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Charta ratifikálásáról” szerint, kivéve azokat a nemzeti kisebbségek (közösségek) nyelveit, amelyek államnyelve (hivatalos nyelve) olyan államnak, amelyet az Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa agresszorként vagy megszálló államként ismert el.

{A harmadik bekezdés kiegészítve a 4. ponttal a 3504-IX. törvény alapján, 2023.12.08.}

Az államnyelvű dalok vagy az Európai Unió hivatalos nyelvein előadott idegen nyelvű dalok arányát a rádiós műsorszolgáltató műsorstruktúrája (műsorkonceptiója) határozza meg.

4. Az államnyelvű hírműsorok heti összesített időtartama a televíziós vagy rádiós műsorszolgáltatónál, amely engedéllyel rendelkezik vagy regisztrált, nem lehet kevesebb, mint a hírműsorok teljes időtartamának 90%-a minden 7:00 és 18:00 óra, valamint 18:00 és 22:00 óra közötti időszakban.

5. Azok a televíziós és rádiós műsorszolgáltatók, amelyek az ukrán őshonos népek nyelvein sugároznak, területi besorolástól függetlenül kötelesek biztosítani, hogy a heti összesített műsoridejük államnyelven és az ukrán őshonos népek nyelvein együtt ne legyen kevesebb, mint 75%, ebből az államnyelv aránya nem lehet kevesebb, mint 30%, ideértve a hírműsorokat, információs-elemző és szórakoztató műsorokat (rádióműsorok műsorvezetői (bemondói) által).

6. Az államnyelven sugárzott programok, ideértve a filmeket, arányának kiszámításánál a programok (ideértve a filmeket is) teljes időtartamát kell figyelembe venni (a rekláminformációk, dalok és zenés klipek kivételével), vagy azok részeit, amelyeket államnyelven készítettek, szinkronizáltak vagy feliratoztak, és amelyeket a televíziós vagy rádiós műsorszolgáltató a hét során a jelen cikkben meghatározott időszakokban sugárzott. A programok és/vagy filmek nyelvét a jelen cikk hetedik része szerint kell meghatározni.

A televíziós műsorszolgáltatók a jelen cikkben meghatározott időszakokban kizárólag államnyelven sugározzák azokat a programokat, amelyeket nem ők gyártottak vagy rendeltek meg, kivéve azokat a programokat (a gyermek- és animációs programok kivételével), amelyeket 1991. augusztus 1. előtt hoztak létre.

Azok a programok, amelyeket a jogszabályok szerint államnyelvtől eltérő nyelven lehet sugározni és 1991. augusztus 1. előtt készültek, államnyelvű felirattal kell ellátni.

A filmeket a lineáris audiovizuális médiumok államnyelven adják ki, beleértve a szinkronizálást vagy hangalámondást, az „Ukrajna törvénye az ukrán mint államnyelv működésének biztosításáról” szerint. A nemzeti filmek krími tatár

nyelven vagy más őshonos népek nyelvein is terjeszthetők az „Ukrajna törvénye a mozgóképről” rendelkezéseinek megfelelően.

7. A programot akkor tekintik államnyelvűnek, ha a műsorvezetők (bemondók), a program résztvevőinek megszólalásai államnyelven hangzanak el, vagy szinkronizáltak, fordítottak szinkron- vagy követőfordítással, feliratozottak, az e törvényben meghatározott követelmények figyelembevételével.

A filmet akkor tekintik államnyelvűnek, ha a hanganyag a vetítés vagy sugárzás során államnyelven szólal meg, szinkronizált vagy hangalámondással. A művészi, alkotói szándék megvalósítása érdekében megengedett, hogy a filmben (gyermek- és animációs filmek kivételével) más nyelven is elhangozzanak megszólalások, de ezek aránya nem haladhatja meg a filmben elhangzó összes megszólalás 10%-át, és minden idegen nyelvű megszólalást államnyelvű felirattal kell ellátni.

8. Az államnyelvű programban, beleértve a filmet, megengedett más nyelvek feliratozás nélküli használata a következő esetekben:

1) helyszíni tudósítás esetén (kivéve a megfelelő média újságíróinak nyelvét és megszólalásait);

2) zeneművekben (dalokban), amelyek nem zenei műfajú program vagy film részei és kizárólag hangaláfestésként szerepelnek;

3) zenés klipekben, amelyek szöveges kísérettel rendelkeznek;

4) bármilyen mű, előadás, teljesítmény stb. esetén, amely az ukrán őshonos népek nyelvén szólal meg;

5) szerzői jogi vagy kapcsolódó jogi művek rövid részleteinek (idézésének) eredeti nyelven történő felhasználásakor, a kreatív szándék által indokolt mértékben, az ukrán jogszabályoknak megfelelően;

6) a program résztvevői által használt állandó kifejezések, rövid mondatok vagy különálló szavak más nyelveken;

7) a program résztvevőinek spontán megszólalásai vagy fellépései élő adásban (kivéve a műsorvezetők, bemondók megszólalásait), ha ezek teljes időtartama nem haladja meg a program időtartamának 10%-át. A program felvételtől történő sugárzásakor a nem az 1., 4. vagy 6. pontnak megfelelő megszólalásokat szinkronizálni, hangalámondani vagy feliratozni kell államnyelven.

9. A jelen cikkben meghatározott nyelvi követelmények nem vonatkoznak:

1) az állami nemzetközi műsorszolgáltatást végző audiovizuális médiumokra;

2) azokra a szolgáltatókra, amelyek kizárólag Ukrajna határain kívül nyújtanak audiovizuális médiaszolgáltatásokat (külföldi sugárzás);

3) azokra a műsorszolgáltatókra, amelyek műsorstruktúrájának alapját tudományos-ismeretterjesztő programok képezik, amelyeket egy vagy több európai uniós hivatalos nyelven sugároznak;

4) a regisztrált műsorszolgáltatókra, ha a megfelelő televíziós vagy rádiós csatorna kizárólag idegen nyelvek tanulására irányul;

5) a külföldi lineáris médiumokra.

10. A külföldi sugárzású programok Ukrajna területén audiovizuális szolgáltatók vagy más médiaszereplők által kizárólag olyan hanganyaggal terjeszthetők, amely megfelel az államnyelvű műsorok minimális arányára vonatkozó jelen cikk első és második része szerinti követelményeknek. Az Ukrajna területén történő terjesztésről szóló szerződés feltételei tartalmazzák az audiovizuális szolgáltató vagy más médiaszereplő kötelezettségvállalását a használt hanganyag nyelvének megválasztására vonatkozóan.

11. Azoknak a műsorszolgáltatóknak a programjai, amelyek műsorstruktúrájának alapját az engedélyben meghatározott tudományos-ismeretterjesztő programok képezik, és amelyeket egy vagy több európai uniós hivatalos nyelven sugároznak, Ukrajna területén audiovizuális szolgáltatók vagy más médiaszereplők által kizárólag olyan hanganyaggal terjeszthetők, amelyben az európai uniós hivatalos nyelvek, az államnyelv vagy az ukrán őshonos népek nyelvei használatosak. Az Ukrajna területén történő terjesztésről szóló szerződés feltételei tartalmazzák az audiovizuális szolgáltató vagy más médiaszereplő kötelezettségvállalását a használt hanganyag nyelvének megválasztására vonatkozóan.

12. Az igény szerinti audiovizuális médiumok (audiális médiumok kivételével) kötelesek biztosítani, hogy a katalógusukban lévő programok, beleértve a filmeket is, legalább 25%-a államnyelven készüljön. A programok és/vagy filmek nyelvét a jelen cikk hetedik része szerint kell meghatározni.

13. Amennyiben egy audiovizuális médium vagy szolgáltató által sugárzott programnak két vagy több hangsávja van, az államnyelvű hangsávot (amennyiben van) alapértelmezetten elsőként kell beállítani.

14. Az audiovizuális szolgáltatók kötelesek biztosítani, hogy az általuk kínált csomagokban elérhető televíziós csatornák közül legalább 60% államnyelven sugározzon, kivéve az erotikus tematikájú csatornákat és a szöveg nélküli csatornákat. E rendelkezés céljaira azok a televíziós csatornák tekintendők 100%-ban államnyelvűnek, amelyek az e törvény 50. és 63. cikke szerint engedéllyel rendelkeznek vagy regisztráltak.

41. cikk. Nyelv a nyomtatott és online médiában

1. Ukrajnában a nyomtatott sajtótermékeket (médiumokat) államnyelven adják ki, valamint más nyelveken is, az „Ukrajna törvénye az ukrán mint államnyelv működésének biztosításáról” rendelkezései szerint.

2. Az online médium (internetes média) maga határozza meg az információ-közlés nyelvét, kivéve azokat az eseteket, amelyeket az „Ukrajna törvénye az ukrán mint államnyelv működésének biztosításáról” ír elő.